EKİM

Bütün Ülkelerin Proleterleri, Birleşin!

TÜRKİYE KOMÜNİST İŞÇİ PARTİSİ Merkez Yayın Organı

Sayı: 205, Haziran '99

Kürt hareketinde son gelişmeler

Ayrışma ve yeniden saflaşma zorunluluğu

Abdullah Öcalan'm İmralı duruşmalarında ortaya koyduğu reformist teslimiyet platformunun ayrıntılarına burada girmiyeceğiz. Bu parti basınımızda halihazırda zaten yapılmakta, gelişmeler ayrıntılarıyla ele alınmakta ve tartışılmaktadır. Bu yüzden kendimizi, Kürt hareketini Öcalan çizgisi şahsında bu noktaya getiren sürecin mantığını, ortaya çıkan durumun anlamını ve başlamakta olan yeni dönemin niteliğini, temel noktalar üzerinden ortaya koymakla sınırlayacağız.

Öcalan'ın yeni platformu Kürt burjuvazisinin platformudur

Öncelikle ve daha en baştan şunu belirtelim. İmralı duruşmalarında yaşanan gelişmeye Öcalan'ın kişisel tercihi olarak bakılamaz, bu sorunu basitleştirmek olur. Öcalan herhangi bir kişi değil, kendi şahsında belli bir sınıfın iradesini ve tercihini ortaya koyacak konumda bir parti lideri ve Kürt hareketinde çok önemli yeri olan bir politik şahsiyettir. Onun "demokratik çözüm" platformu üzerinden yansıyan, gerçekte Kürt burjuvazisinin iradesi ve tercihidir. Öcalan'ın kapsamlı teorik ve tarihsel açılımlar üzerinden ortaya koyduğu "demokratik çözüm" platformu, Kürt burjuvazisinin Kürt sorunu konusundaki konumuna, tutumuna ve çıkarlarına uygun düşen bir çözüm platformudur.

Kürt burjuvazisi Türk burjuvazisi ile güçlü ve kopmaz iktisadi, sosyal, siyasal ve kültürel bağlara sahiptir. Kürt alt sınıflarına dayalı bir ulusal uyanışın PKK önderliğindeki mücadele ile toplum gündemine oturması, zamanla bu sınıfı Kürt sorununda belli bir hassasiyete ve bu çerçevede politik bir tutuma itti. Bu hassasiyetin ve politik tutumun şekillendiği dönem, aynı zamanda PKK'nın yaşanan tıkanma ve açmazlar karşısında "siyasal çözüm" arayışına girdiği ve bu çerçevede genel olarak Kürt mülk sahibi sınıfları ile de birleşmeye çalıştığı dönemdir. Bu, Kürt burjuvazisinin kendini PKK önderliğindeki ulusal hareket bünyesinde ifade etmesini de kolaylaştırmış oldu.

Kürt burjuvazisinin Kürt ulusal sorununa ilişkin bu hassasiyeti, Kürt dilinin ve kültürel kimliğinin kabulü ve tanınması sınırlarının ötesinde değildi ve süreç boyunca da hep öyle kaldı. Bu çerçevede Kürt burjuvazisi kurulu düzen temelleri üzerinde ve emperyalist sistem içerisinde bir çözümden yana oldu. Bu onun sınıfsal konumunun en doğal gereği idi. Doğası gereği bu sınıfın mevcut iktisadi-toplumsal düzene olduğu kadar emperyalizme bağımlılığa da en ufak bir itirazı yoktu.

Bugün Öcalan, "demokratik çözüm" platformu adı altında, Kürt sorununu tam da dil ve kültürel kimliğin tanınıp tanınmaması sınırları içerisinde ortaya koyuyor. Bu tutumla uyumlu olarak, mevcut iktisadi-

toplumsal sisteme, bu sistem üzerinde yükselen sınıf egemenliğine ve bu egemenliğin dayandığı emperyalizme karşı da herhangi bir açık itiraz ortaya koymuyor. Dahası, ortaya koyduğu yeni platforma dayalı bir çözümün, Türkiye'nin bugünkü iktisadi-toplumsal düzenini düze çıkaracağını, Türk burjuvazisini kendini çevreleyen bölgelerde lider haline getireceğini, "Türklerle Kürtlerin birliğini" sağlamış bir Türkiye'nin öteki parçalardaki Kürtlerin hamiliği rolünü de haklı olarak üstlenebileceğini söylüyor. Bu arada döne döne, 16. yüzyılda Kürt feodallerinin Osmanlı feodal sınıfıyla girdiği türden bir ilişkiyi, kendi "demokratik çözüm"ünün işlevine ve yararlarına bir tarihsel referans olarak gösterebiliyor. Bu, bugünün modern koşullarında, doğası gereği ancak Kürt burjuvazisi ile Türk burjuvazisi arasındaki ilişkilere dönük bir referans anlamı taşıyabilir. Hiç kuşku yok ki, bu çözüm ve bu hedef, bugünkü koşullarda, ancak Kürt burjuvazisi için ideal bir çözüm ve ideal bir hedef olabilir.

Sonuç olarak, Öcalan tümüyle bu sınıfın toplumsal konumuna, sınıf çıkarlarına ve eğilimlerine uygun düşen bir politik platform ortaya koymuştur. Komünistler bu platformu bir teslimiyet platformu olarak nitelerken, yaşanan duruma PKK'nın dünkü devrimci konumu ve iddiası üzerinden bir tanım getirmiş oluyorlar. Teslimiyet, dünkü devrimci hedef ve idealler tümden bir yana itilerek, emperyalist sisteme ve Türkiye'nin kapitalist düzenine dayalı bir çözüme geçmekte ifadesini bulmaktadır. "Saf değiştirme" dediğimiz tutum da ifadesini burada bulmaktadır. Yoksa soruna Kürt burjuvazisinin konumu ve çıkarları üzerinden bakıldığında, sözkonusu olan elbette bir teslimiyet değil, fakat kendi çapında "uzlaşma"ya dayalı bir çözüm platformudur.

Sonuç olarak, Öcalan tümüyle bu sınıfın toplumsal konumuna, sınıf çıkarlarına ve eğilimlerine uygun düşen bir politik platform ortaya koymuştur. Komünistler bu platformu bir teslimiyet platformu olarak nitelerken, yaşanan duruma PKK'nın dünkü devrimci konumu ve iddiası üzerinden bir tanım getirmiş oluyorlar. Teslimiyet, dünkü devrimci hedef ve idealler tümden bir yana itilerek, emperyalist sisteme ve Türkiye'nin kapitalist düzenine dayalı bir çözüme geçmekte ifadesini bulmaktadır.

Burjuvazi adına yapılan tercihin karşısında emekçiler adına da bir tercih yapmanın tam zamanıdır

Öcalan tarihi nitelikte bir dönemeçte kesin bir tercih yapmış, safını yeniden tanımlamıştır. Şimdi tercih sırası, Kürt devrimcileri ve sosyalistleri ile devrimci ulusal kurtuluşta kendi sosyal kurtuluşlarının da bir ilk safhasını gören Kürt emekçilerindedir. Şimdi, Kürt halkının çıkarları birbirine taban tabana zıt sosyal sınıflardan oluştuğunu görmenin, belli bir çözüm tarzının kaçınılmaz olarak belli bir sınıfın damgasını taşıyacağını hatırlamanın ve mevcut "demokratik çözüm" platformunun bu açıdan hangi sınıfın toplumsal konumuna, sınıfsal çıkar ve tercihlerine uygun düştüğünü doğru saptamanın tam zamanıdır.

Gelişme sürecinin yıllar öncesinden ortaya çıkardığı tıkanıklık ve çözümsüzlük, "siyasal çözüm" arayışıyla dışa vurulmuştu. PKK bir yandan devrimci iddiasını korumaya çalışarak, öte yandan ise sistem ve düzenle uzlaşma arayarak, ara bir çözüm yolu bulmaya çalışıyordu. Süreç böyle bir ara çözüm yolunun mevcut olmadığını gösterdi.

Öcalan'ın "demokratik çözüm" platformu da bunun bir bakıma açık yürekli bir itirafı oldu. Öcalan, yılların çözümsüzlüğünü, mevcut uluslararası sistem

ile Türkiye'nin kurulu düzenini kabul ederek, bu temel üzerinde Türk burjuvazisiyle anlaşmayı ve bütünleşmeyi kolaylaştıracak teorik ve tarihsel açılımlar yaparak aşma yolunu tutmuş bulunuyor.

Kürt hareketinin devrime ve sosyalizme gönül veren ve bu konumunu halen de koruyan kesimleri ise, bunun tam tersi bir açılım yapmak sorumluğu ile yüzyüzedirler. Bu ise, emperyalist sistemi aşmayı ve Türkiye'nin kurulu toplumsal düzenini yıkmayı hedefleyen, bu çerçevede tüm milliyetlerden Türkiye işçi sınıfı ve emekçileriyle ortak bir devrimci mücadele hattında bütünleşmeyi sağlayacak olan teorik ve tarihsel açılımlar yapmak sorumluluğu demektir. Öcalan önderliğindeki PKK yıllar öncesinde karşı karşıya kaldığı "yol ayrımı"nda bunu yapmadığı içindir ki, süreç içinde buraya, bugünkü geri noktaya gelindi. Bunu yapmayanlar, sonuçta kaçınılmaz olarak bunun tam tersini yapacaklardı ve öyle de yaptılar. Biz bunu olayların bugünkü açıklığı üzerinden değil, yıllar öncesinden, tam da bu "yol ayrımı"nın başında söyledik.

Yükselişten düşüşe hareketin ana gelişme evreleri

Devrimci temeller üzerinde gelişen bir hareketi bugünkü noktaya getiren ve kendi bünyesinde temel önemde tarihsel tercihlerle yüzyüze bırakan sürecin çok yönlü bir değerlendirmesine burada girmemiz gerekmiyor. Başından itibaren ulusal soruna, bu çerçevede Kürt hareketinin gelişme seyrine ve sorunlarına yakın ilgi gösteren, hareketin ana gelişme evrelerini gelişme sürecine paralel olarak adım adım çözümleyen partimizin konuya ilişkin değerlendirme ve tahlilleri bu bakımdan yeterli bir açıklığı da zaten sunmaktadır. (Bu vesileyle, başta kendi parti kadrolarımız ve sempatizanlarımız olmak üzere, tüm devrimcileri ve devrimci Kürt yurtseverlerini partimizin önemli bir bölümü kitaplaştırılmış bulunan bu birikimini bugünkü gelişmelerin ışığında yeniden incelemeye çağırıyoruz). Varılan son noktanın ışığında elbette ki sürece birçok yönüyle yeniden bakmak gereklidir, fakat bunun yeri burası değildir. Biz burada bazı temel noktaları ve kritik önemde dönemeçleri, partimizin bugüne kadarki değerlendirmelerinden de yararlanarak, hatırlatmakla yetineceğiz.

PKK önderliğindeki ulusal hareketin en temel açmazlarından biri, Kürt sorununu çözecek toplumsal kuvvetleri Kürdistan coğrafyası ölçeğinde ele alması ve sorunu salt ulusal istemlere indirgemesiydi. Bu iki yapısal zaaf birarada, bir yandan ulusal hareketi, sorunu gerçekten çözebilecek temel toplumsal güçlerin desteğinden yoksun bırakırken, öte yandan sorun salt ulusal istemlere indirgendiği ölçüde onu kendi burjuvazisiyle birleşmeye götürüyordu. Hareketi Türkiye işçi ve emekçilerinden uzaklaştıran ve kendi burjuvazisine yakınlaştıran bu çizgi, tıkanıklığa ve çözümsüzlüğe yol açacak, sonuçta kaçınılmaz olarak emperyalizmle ve Türk burjuvazisiyle de uzlaşma arayışlarına varacaktı. Kürt sorunu kendini Türkiye toplumunun bütününde gösteren bir sorundu ve çözümünü de bu bütündeki sınıfsal güçler mevzilenmesi ve çatışması içerisinde bulabilirdi.

Kürt hareketinin gelişim sürecinde henüz hiçbir önemli problemin görünmediği bir aşamada toplanan EKİM 1. Genel Konferansının (Mart '91) konuya ilişkin tarihsel ve programatik değerlendirmesinde, bu temel gerçekleri ve bunun Kürt hareketini yakın gelecekte karşı karşıya bırakacağı temel açmazları bütün açıklığıyla ortaya koymaktadır. Örneğin bu değerlendirmelerde, Kürt hareketinin o güne kadarki başarılı gelişmesinin vardığı nokta, hareketin kendi sınırları içerisindeki yetersizliğinin açığa çıkmasının da başlangıç noktası olarak tanımlanmaktadır. Kürt sorununun çözümünü Türkiye devriminin genel sorunlarına bağlayan güçlü objektif zemini çözümleyen sözkonusu değerlendirme, bizzat Kürt hareketinin o

günkü gelişme düzeyinin de bu bağı ortaya koyan açık veriler sunduğuna işaret etmektedir:

"Kürt devrimci ulusal hareketinin bugün için kendi mecrasında gelişiyor olması, Türkiye'nin ve Kürdistan'ın devrimci dinamiklerini ve süreçlerini birbirine bağlayan temel etkenleri geçersiz kılmadığı gibi, tersine, aradaki bağı açığa çıkaran önemli bazı sonuçlar sergilemektedir."

Bu verileri sıralayan değerlendirme, daha ileride şöyle devam etmektedir:

"Kendi mecrasında gelişen devrimci ulusal hareket, kendi özgücüyle bugün sorunu çözüm gündemine sokmuş bulunuyor. Ama çözüm gündemine girmek ile çözüme kavuşmak arasında her zaman önemli bir mesafe vardır. Onlarca yıldır kendisini çözüm gündemine sokmuş bulunan, fakat hala çözülemediği gibi, bugün trajik bir biçimde emperyalist politikaların etki alanı haline gelen Güney Kürdistan'daki hareketin deneyimi de bu gerçeği ortaya koymaktadır. Türkiye Kürdistanı'nda sorunun kendi öz devrimci birikimi ile çözüm gündemine girmiş olması, onun kendi sınırları içinde bir çözümünün son derece güç olduğunu, asıl çözümün sömürgeci Türk burjuvazisini bir sınıf olarak tasfiyeden geçtiğini gitgide daha açık gösterecektir." (*Kürt Ulusal Sorunu/1*, s.62, 64-65)

Aynı değerlendirmede, yukardaki bakışın bir uzantısı olarak, Kürt hareketinin geleceğinin Türkiye'nin batısında devrimci bir işçi ve emekçi hareketinin gelişip gelişmemesine sıkı sıkıya bağlı bulunduğu; "Eğer işçi hareketi güçlenemezse, politik bir mecraya giremezse, devrimci ulusal harekete dolaylı ve dolaysız yeterli desteği sunamazsa, böyle bir durumda, devrimci ulusal hareketin ihtiyaç duyduğu kuvvetleri kendi mülk sahibi sınıflarla uzlaşarak yaratmak eğilimi" göstereceği, bunun ise onu olumsuz bir akibetle yüzyüze bırakacağı dile getiriliyor. (s.71)

EKİM 1. Genel Konferansının bu değerlendirmelerinden bir yıl sonra komünistler *"Kürt Hareketi Yol Ayrımında"* başlıklı bir değerlendirme kaleme aldılar (Nisan '92). Erken tarihli bu değerlendirmede sonraki gelişmeler tarafından doğrulanan bir dizi kritik gözlemin yanısıra, hareketin ulaştığı kritik yol ayrımı da tüm açıklığıyla tespit ediliyor. Hareketin "kendi olanaklarıyla ulaşmış bulunduğu mevcut düzeyi aşmakta bugün artık zorlanır hale geldiği"ni; bu zorlanma karşısında "gitgide daha çok sözü edilmeye başlanan 'siyasal çözüm'" arayışının, "Kürt sorunun kendi sınırları içinde çözümünün son derece güç olduğunun (da) bir itirafı" olduğunu; bu arayışın "Kürdistan'daki devrimci birikim için çok önemli ve tehlikeli bir riski" ifade ettiğini belirten bu değerlendirme, bunun bir çizgi haline gelmesinin "Kürt sorunu ile Türkiye devriminin kaderini birbirinden koparmak anlamına geleceği"ni vurguluyor ve gelip dayanılan yol ayrımını bütün açıklığıyla tespit ediyor:

"Bugüne kadar devrimci bir temel üzerinde gelişen Kürt ulusal hareketinin, bugün artık önemli bir dönüm noktasına geldiğinin ciddi belirtileri vardır. Bu, hareketin ulaştığı bugünkü gelişme aşamasında, objektif bir durum olarak çıkmaktadır ortaya. Bu yol ayrımında, ya kaderini Türkiye devriminin kaderiyle daha sıkı perçinleyerek köklü ve kalıcı bir çözüm için devrimci bir mecrada derinleşmek, ya da 'siyasal çözüm' adı altında düzen içi kısmi bir çözümle reformcu bir mecraya girmek alternatifleri vardır." (s.137-138)

Bu değerlendirmeden bir yıl sonra, '93 Mart'ında ise, bilindiği gibi ilk ateşkes gündeme geldi ve buna PKK-PSK Protokolü eşlik etti. Bu gelişmeyi değerlendiren komünistler, yukarıya aktardığımız "yol ayrımı"na işaret ederek, bunun ışığında yeni gelişmeyi şöyle değerlendirdiler:

"(Gelişmeler) Kürt ulusal devrimci hareketinin ikinci yola doğru dümen kırdığını, 'siyasal çözüm' arayışı adı altında köklü bir devrimci çözümden kısmi ve iğreti bir anayasal çözüme doğru yön değiştirdiğini göstermektedir. ... Olayların

tüm mantığı gözetildiğinde ve son gelişmeler içinde yer alan, etkin rol oynayan taraflara ve gelişmelerin perde arkasına bakıldığında, ortada basit bir taktik manevra değil, fakat stratejik önemde bir yön değişimi olduğu açıkça görülmektedir." (s.170)

Öcalan'ın "demokratik çözüm" platformu çerçevesinde verdiği bilgiler ve yaptığı değerlendirmeler, '93 Ateşkesi'nin anlamını çözümleyen bu tespitleri olduğu gibi doğrulamaktadır. Öcalan bugün, '93 Mart'ında sözkonusu olanın taktik bir manevra değil yeni bir stratejik yönelim olduğunu açıklıkla ortaya koymaktadır.

Bu değerlendirmeden önemli bir gözlem daha aktarmak istiyoruz. Bu gözlem, Kürt hareketi "siyasal çözüm" adı altında reformcu bir anayasal çözüme yöneldiği halde, bu sürecin bugüne kadar neden sürüdüğüne açıklık getirmektedir.

"Bununla birlikte, olayların artık tümüyle yeni bir mecrada basit bir seyir, düz bir çizgi izleyeceği sanılmamalıdır. Kürt sorunu karmaşık bir yapıya sahiptir; içte ve uluslararası planda birbirini çelen, birbiriyle çatışan sayısız çıkara ve etkene bağlıdır.

"70 yıllık inkarcı politikanın yükünü omuzlarında taşıyan ve Kürt hareketine karşı geleneksel olarak ezme ve sindirme politikası izleyen Türk burjuvazisinin, kurulu toplumsal ve siyasal düzenin temellerine dokunmayan iğreti bir anayasal çözüme bile öyle kolay yanaşabileceği de sanılmamalıdır." (s.177)

Aynı vesileyle PKK-PSK Protokolü üzerine yapılan değerlendirmede; PKK önderliğindeki ulusal hareketin, bu adımla birlikte, kendi burjuvazisi ile uzlaşmayı bir çizgi haline getirdiği, böyle bir durumda ise, "sorunun çözümünde devrimci alandan anayasal alana kayma(nın) kaçınılmaz" olduğu vurgulanmakta, "zira kendi burjuvazisi ile uzlaşma, bu uzlaşma üzerinden emperyalistlerle ve sömürgecilerle uzlaşmayı getirecektir" denilmektedir (s.181) ve daha ilerde şöyle devam edilmektedir: PKK-PSK Protokolü "Kürt sorununun bir devrim sorunu olarak ele alınmasından artık vazgeçildiğinin ilanıdır. Çözüm, kurulu düzen tabanı üzerinde siyasal ve anayasal düzenlemeler düzeyine indirgenmiştir." (s.182)

Aynı günlerde yapılan bir başka değerlendirmede, yine bugünkü gelişmeler ışığında açıkça doğrulanan ve özel bir anlam kazanan şu pasajlara yer verilmektedir:

"PKK'nin bugünkü gücü ve gelişmeler içindeki tartışmasız yeri, kendi başına bir güvence oluşturmaz. Güvence, devrimci perspektif ve politikadır. Kürt mülk sahibi sınıfları ve emperyalizmle bunlar üzerinden kurulan ilişkiler, bu perspektif ve politikalarda stratejik bir yön değişiminin ifadesidir. Türk burjuvazisi ile uzlaşma bu çerçevede sadece bir sonuçtur. Dolayısıyla bu uzlaşmanın bugün gerçekleşip gerçekleşmemesi, son gelişmelerin anlamını hiçbir biçimde değiştirmez.

"Son gelişmelerle birlikte yoğunluk kazanan siyasal çözüm mü, askeri çözüm mü tartışması, çarpıtılmış bir ikilemin ifadesidir. Gerçek ikilem, devrimci çözüm mü, reformcu (anayasal) çözüm mü? şeklindedir. Bunların ikisi de 'siyasal çözüm'lerdir. Fakat ilki Kürt emekçi sınıflarının çıkarlarının bir ifadesi olarak sistem dışı bir çözümü, ikincisi Kürt burjuvazisinin çıkarlarına denk düşen sistem içi bir çözümü karakterize eder. Birinci çözüm ezilen ulus emekçilerinin ezen ulus işçi ve emekçileriyle kader birliğini, ikinci çözüm (ise) ezilen ulus emekçi çocuklarının kendi burjuvazisinin kuyruğuna takılmasını getirir. Emperyalizm ve sömürgeci burjuvazi ile uzlaşma bu sonuncusunu kendiliğinden izler." (s.188-189)

Partimizin konuya ilişkin geçmiş değerlendirmelerini, '93 Mart'ndaki gelişmeler üzerine '93 Nisan'ında kaleme alınmış bu pasajlarla noktalıyoruz. Sonraki döneme ait (özellikle de '95 Mart'ında toplanan EKİM 3. Genel Konferansında yapılan) temel önemdeki değerlendirmelere girmiyoruz. Zira sonraki süreç, kritik yol ayrımında yapılan bu değerledirmeleri doğrular şekilde seyretmiş ve gelip İmralı duruşmalarında ortaya konulan teslimiyet

platformuna varmıştır. Geçmeden belirtelim ki, '97 yazında verilen ve *Ulusal Sorun ve Devrim* başlığı altında kitaplaştırılan ulusal sorun konulu konferansta, o güne kadarki sürecin marksist açıdan kapsamlı bir değerlendirmesi yapılmakta ve bu sürecin bilançosu çıkarılmaktadır. Son gelişmeler ışığında bugün bu kitap apayrı bir önem ve anlam kazanmıştır. Zira bu kitapta yalnızca "yol ayrımı"nda girilen reformist yolun kapsamlı bir eleştirisi ile yetinilmemekte, öteki yolun, devrimci çözüm yolunun anlamı, gerekleri ve imkanları da ayrıntılı olarak çözümlenip ortaya konulmaktadır.

Ayrışma ve yeniden saflaşma nesnel bir zorunluluktur

Her gerçek devrimci ulusal özgürlük mücadelesinin şaşmaz biçimde baş hedefi olması gereken emperyalizmi bir çözüm etkeni olarak gören çizgi, Kenya komplosu ile birlikte trajik bir hüsranla noktalandı. Bu olay yanlış çizgiden dönmek için gerçek bir dönüm noktası işlevi görebilirdi. Bu ise ancak son 6-7 yıldır izlenen "siyasal çözüm" çizgisinin kapsamlı bir sorgulamaya tabi tutmak, ve Kürt burjuvazisinden kopmayı göze almakla olanaklıydı. Komünistler Kenya komplosunun hemen ertesi günü kaleme alınan değerlendirmelerinde Kürt hareketinin "bu bedeli ağır dersten gerekli sonuçları bir an önce çıkarmaya" çağırarak şunları söylemişlerdi:

"Kürt hareketi bugün yeniden bir yol ayrımındadır. Ya yaşanan sürecin artık çıplak gözle görülebilir hale gelen derslerini gözeterek ve bir çıkmaz yol olan reformcu çözüm arayışlarını terkederek yeniden devrime yönelecek; bunun gerektirdiği stratejik-politik açılımları yaparak çözümü Türk ve Kürt işçi ve emekçilerinin birleşik devrimci mücadelesinde arayacaktır. Ya da daha geri bir mevziye çekilerek yine 'siyasal çözüm' peşinde koşacak, daha açıkçası, emperyalist komplolarla hedeflenen amaçlardan biri olan teslimiyet çizgisine doğru yeni adımlar atacaktır.

"Yol ayrımındaki bu taban tabana zıt bu iki ayrı yol, aynı zamanda, yıllardır 'siyasal çözüm" çizgisinde uzlaşan ve birlikte hareket eden Kürt emekçi sınıfları ile Kürt mülk sahibi sınıflar arasındaki muhtemel bir kopuşmanın eksenlerine de işaret etmektedir. Yeniden devrime yönelmeye niyetlenenler bu konuda gerçekçi olmalı, böyle bir ayrışmayı da göze almalıdırlar. Bu uzun vadede hareketi zayıflatmayacak, tersine, ona sağlıklı ve soluklu bir gelişme zemini kazandıracaktır. Emperyalizme ilişkin dayanaksız hayallerden ve bunları sürekli üreten bir toplumsal doku olan kendi burjuvazisinden kopmayı göze alanlar, bunun gerektirdiği stratejik politikalara yönelenler, böylece gerçek toplumsal müttefikleriyle buluşma zemini ve olanağına da kavuşmuş olacaklardır."

PKK böyle bir devrimci yönelimi göstermekten çok uzaklaştığını, komployu izleyen dönemdeki çizgisi ile göstermiş oldu. Fakat bunu yapmayanlar yukarda tanımlanan tam aksi yönde ("teslimiyet çizgisine doğru"!) mesafe almak zorunda kalacaklardı. Öcalan İmralı duruşmalarında ortaya koyduğu "demokratik çözüm" platformuyla bu adımı güçlü bir biçimde attı.

Yıllardır sözü edilen "Türkiyelileşmek", gerçek anlamını, ya Türk burjuvazisiyle kurulu düzen temeli üzerinde bütünleşmeye, ya da Türkiye işçi sınıfı ve emekçileriyle ortak devrimci mücadele saflarında birleşip bütünleşmeye götürecek stratejik açılımlar yapmakta bulacaktı. Öcalan birinci yoldan giderek "Türkiyelileşme" yolunu seçti. Bu açık ve net bir sınıfsal-siyasal tercihtir. Kürt hareketinin devrimci ve sosyalist olmak iddiasındaki kesimleri de kendi sınıfsal-siyasal tercihlerini aynı açıklık ve netlikte yapmak tarihi devrimci sorumluluğu ile yüzyüzedirler. Burada ara bir çözüm yoktur. Ara çözümde ısrar, Öcalan şahsında görüldüğü gibi, sorunun çözümünü Türk burjuvazisi ile bütünleşmede aramaya götürür. Oysa Türkiye işçi sınıfı ve emekçileriyle birleşme doğrultusunda köklü bir devrimci açılım, Türkiye ve Kürdistan devriminin önüne yepyeni olanaklar açacaktır.

EKİM

TKİP Kuruluş Kongresi Belgeleri

Legalitenin kullanımı üzerine tartışmalar

Cihan: Gündemimiz legalitenin istismarı. Tartışmayı kısa tutacağız, zira bunu tamamlayıcı bir tartışma sayıyoruz. Bizde birçok kez tartışılmış ve önemli açıklıklar sağlanmış bir sorundur bu. Yanısıra bu konuyu çalışma tarzı sorunları üzerinden ön tartışma sürecinde de ele aldık.

Legalitenin istismarı aslında çok yönlü bir sorun. İllegalite ve legalite ilişkisi çerçevesinde tartışılabilecek yönleri var. Okumuş bulunduğunuz 3. Genel Konferans metni daha çok bu açıdan bir fikir veriyor. Bu metin ilkesel olan ile taktik olan, temel olan ile ona tabi olan ilişkisi ve içinden geçilmekte olan dönemde bu ilişkinin sorunları üzerine bir bakışaçısı veriyor. Kuşkusuz bu üç yıl öncesine uyarlı bir bakışaçısı, dolayısıyla sorunun bu açıdan tartışılacak yönleri var. Öte yandan çalışma tarzı açısından tartışılacak çeşitli yönleri var, ki biz ön tartışma sürecinde daha çok bunu yapmaya çalıştık.

Hareketimizin bir açık alan deneyimi var. Bu alanda giderek genişleyen bir çalışmamız, bu çalışmanın ortaya çıkardığı belli sorunlar var. İllegal temelle ilişkilerde ortaya çıkan sorunlar, yer yer ciddi uyumsuzluklar var. Sorunun bir de böyle bir yönü var. Biz bunu ön hazırlık sürecinde çok geniş tartıştık, elimizde tutanakları var. Açık çalışmayı daha yakından bilen bir yoldaşın geçmiş döneme ilişkin bir değerlendirmesi var. Biz bunlardan yola çıkarak, çalışma tarzımızda değişiklik yapmamız gerektiği üzerine bir takım sonuçlara ulaştık. Açık çalışmayla kapalı çalışmanın birbirinden bıçak gibi ayrılmasını, açık çalışmanın kendi açıklığı içerisinde ve kendi ekseninde süren bir çalışmadan ibaret görülmesini, legalitenin istismarının bu açıdan dar kavranmasını eleştiren, ondan belli sonuçlar çıkaran bir tartışma yaptık. O tartışmayı burada yinelemek gerekli değil. Ama bu tartışmanın tutanaklarından yararlanarak daha sonra konuyu parti yayınlarında işleyebiliriz.

Önümüzde 3. Genel Konferansımızın konuya ilişkin metni var. Bu metin üzerinden gidilecek olursa, söylenmesi gerekenlere kısaca değinmek istiyorum. Öncelikle bu metnin temel bir belirlemesi var. Bu soruna bakışımızın genel ilkesel temelini veren bir belirleme bu. Bu aynı ilkesel belirleme 1.Genel Konferansımızın temel belgelerinde de var.

"İllegal çalışma ile legal çalışma, her koşulda, başarıyla birleştirilebilmek durumundadır. İllegal örgütsel temeli geliştirmenin, güvenceye almanın, ona yeni ve daha geniş etkinlik alanları yaratmanın, bunun dışında bir yolu yoktur, olmaz." (EKİM 3. Genel Konferansı/Siyasal ve Örgütsel Değerlendirmeler, s.189 -Red.)

Legalitesi olmayan bir illegal temel olmaz. İllegal temele dayanmayan bir legal çalışma ise devrimci olamaz. Demek ki illegal temel üzerinde legalite ile illegalitenin diyalektik birliğini kurmak bir zorunluluktur. Bu temel bir hareket noktasıdır. Önemli olan, buradaki ilişkiye doğru bir açıklama getirebilmektir. İllegal olanın temel olduğu, ilkesel olduğu, stratejik olduğu; legal olanın tali olduğu, taktik olduğu, bir istismar alanı olduğu gerçeğini kavramak sorunudur bu. İkisi arasındaki ilişkiyi bu çerçevede yerli yerine oturtabilmek sorunudur. Bu ilişki yerli yerine oturtulduğu andan itibaren de, bunu birleştirmek gibi bir zorunluluk var.

Bu metnin kaleme alındığı dönemde legalitenin gerekli ataklıkla kullanılamadığı üzerine bir eleştiri, bir vurgu var burada. Metinde, illegal temele yapılan vurgunun saflarda legaliteye karşı bir temkinlilik, bir soğukluk yarattığı, bunun doğru olmadığı, gelinen yerde artık bunun aşılması gerektiği, aşırı temkinlilik döneminin artık geride kaldığı

üzerine vurgular yapılıyor. Ama aynı metinde deniliyor ki; eğer ideolojik açıdan bu mesele doğru bir biçimde kavranmaz ve bu zayıflık aşılamazsa, bu yarın tersinden legalizmi, bu kez legal imkanların ölçüsüz bir kullanımını, illegal temeli sürekli korumak ve güçlendirmek gereğini unutmayı beraberinde getirebilir. Okuyorum:

"Fakat bunun beraberinde belli sorunlar getireceği, somutta getirmekte olduğu da bir gerçektir. Bugün bu, daha çok illegal temele geçmişten beri yapılan vurgu nedeniyle oluşmuş bulunan ve legal çalışmaya karşı soğuk, temkinli ve tekyanlı tutumlarda kendini gösteren bir zayıflık olarak karşımıza çıkmaktadır. Fakat eğer doğru ve bütünsel bir ideolojik kavrayış içinde düzeltilemezse, bugünkü bu tek yanlılığın, uygun ortamı oluştuğunda, kolayca tersinden bir eğilime dönüşebileceğinden de kuşku duymamak gerekir. Bu tür bir tekyanlılığm taşıyıcıları, bu kez tersinden legalizme eğilim duyabilirler. Ya da, kendilerinin bugünkü zaaflarına yöneltilecek eleştiriler, bizzat tersinden bir eğilimin, başka bazı zayıf unsurlar şahsında yeşermesine zemin olabilir. Belli bir yöndeki zayıflığa ya da sapmaya karşı yöneltilmiş doğru ve haklı eleştirilerin, aynı özden kaynaklanan ters yönde zayıflıklara ya da sapmalara 'meşru' bir dayanak olarak istismar edilmesinin, devrimci siyasal yaşamda hiç de az rastlanır olaylardan olmadığını biliyoruz.

"Dolayısıyla, sorunun sağlıklı çözümü, tüm taktik yönelimlerde olduğu gibi, bu alanda da sorunu bütünsel bir ideolojik ve ilkesel çerçeve içinde ortaya koymak ve kavratmaktan geçmektedir. Legal biçim ve araçların etkin kullanımının bugünkü önemi ne olursa olsun, önümüzde hala işçi sınıfının öncü partisini illegal temeller üzerinde sağlam bir biçimde inşa etmek temel görevi durduğunu, her adımda ve döne döne işlemek durumundayız. Kaldı ki legal çalışma da ancak bu temel amaç çerçevesinde doğru bir biçimde kavranabilir; ancak ona bağlı olarak ele alındığında, devrimci bir anlam taşır; ve nihayet, illegal çalışmayı kolaylaştıracak ve illegal örgütlenmeyi güçlendirecek bir tarzda yürütüldüğünde doğru ve devrimci bir işlev görebilir." (s.191-192)

Bana göre gelinen yerde uyarıyı tam da bu noktadan yapmak gerekiyor. Bugün illegalitede belli bir hassasiyet zayıflaması mı var sorusunu sormanın zamanıdır. Yayınlar üzerine tartışırken, başka bazı sorunlar üzerine konuşurken, bu alandaki eski duyarlılıkta belli zaafiyetlerin ortaya çıktığın belirtmiştk. Demek ki biz gelinen yerde, legalitenin etkin bir istismarını sürdürmekle birlikte, illegal örgütsel temeli sürekli olarak koruma ve güçlendirmenin, illegal temele dayalı siyasal varlığımızı geliştirmenin önemine özel bir vurgu yapılabilecek bir özel evrenin içindeyiz. Bu vurguların böyle evrelere göre değiştiğini gözönünde bulundurmak durumundayız.

Bunun dışında bir başka kritik nokta daha var. Nisan '94 tarihli MK Değerlendirmeleri'nde de üzerinde çok durulan bu sorun, açık çalışmayı legal yayın eksenli gören çarpık kavrayıştır. İç yazışmalarımıza bakılırsa, bu sorunun çok eski tarihlerde de tartışıldığı görülür. Biz ilk çıkış dönemimizde illegalite sorununu çok özel bir hassasiyet alanı haline getirdik. Ama bu dönem saflarımıza yeni kazandığımız bazı insanlara bu sorunun taşıdığı temel ilkesel ve stratejik önemi kavratmakta zorlandık. Pratik çalışmada çok ciddi gelişme güçlükleri içerisindeydik. Zira yeni bir harekettik, güç ve imkanlarımız çok sınırlıydı, dönem kötüydü, rahat gelişemiyorduk, vb. Bu gelişme güçlüklerine çare bulamayan bazı insanlar (ki sonradan bunların çoğu tasfiyeci platforma kaydı) ısrarla, öteki siyasal akımların legaliteyi etkin bir biçimde kullandığını, bu sayede geliştiğini, bizim de bir an önce legaliteyi kullanmamız gerektiğini söyleyip duruyorlardı. Ama burada bir soluksuzluk ve çarpıklık vardı. Kolay olana eğilim vardı. Biz buna karşı mücadele ettik ve bu mücadelede belli bir başarı kazandık.

O zamanki yazışmalarda bakışı çarpık olan bu insanlara hatırlatılan temel önemde bir sorun vardı: "Siz neden legalitenin istismarını sadece legal yayın eksenli bir faaliyet olarak düşünüyorsunuz?" Gerçekten onlar legalitenin kullanımı derken, bundan bir an önce bir legal yayın çıkarılmasın anlıyorlardı. İstedikleri şey buydu.

Bu konuda gerçekten hala da bir kavrayış darlığı var. Legalitenin istismarı legal yayın eksenli bir faaliyet olarak anlaşılabiliyor. Bunun etkisi hala saflarımızda var. Biz bir yasal yayın

çıkarıyoruz, bunun etrafında oluşan bir açık çalışma var. İşte açık çalışma ya da legalitenin istismarı denildiğinde, herkes bunu legal yayın ekseninde şekillenen bir faaliyet olarak anlıyor. Yerel örgütlerimiz hala büyük ölçüde böyle bakıyorlar. Ve biz bunu üç yıldır kırmaya çalıştığımız halde bu hala da böyle anlaşılabiliyor. Oysa ki, daha '89 tarihli iç yazışmalarımızda, böyle bir kavrayışın sakat bir kavrayış olduğunu, legalitenin istismarını legal bir yayını bir an önce çıkarmak olarak anlamanın çok dar bir legalite istismarı anlayışı olduğunu anlatmaya çalışıyorduk. Ama aradan on sene geçti, bu meseleyi kavratmak hala da önemli bir ihtiyaç olarak bizim karşımızda duruyor. '94 Nisan'ma ait MK Değerlendirmeleri'nde de bu dar ve çarpık bakış eleştiriliyor, 3.Genel Konferans metninde de...

Dikkat ederseniz, burada şu söyleniyor: "Bu konuda, temel önemde bir başka sorun ise, legalitenin devrimci kullanımının, daha çok legal yayın eksenli bir çalışma olarak ele alınması şeklindeki dar ve çarpık kavrayışla ilgilidir. Oysa, illegal çalışma ile legal çalışma, tümüyle gizli olmak zorunda olan çok özel görevler dışında, gerçek yaşamda ve her çalışma biriminde, hergünkü faaliyetin birbirinden koparılamaz iki yönüdür, öyle olmak zorundadır. Her çalışma alanında ya da biriminde, gündelik faaliyeti legal biçimlerden yararlanarak geliştirmek, illegal çekirdekler ve çalışmayı tam da bununla, hem gizlemek ve hem de kolaylaştırmak için, sayısız fırsat ve olanaklar vardır. (Şimdi en kritik cümleyi okuyorum). Bu, doğru bakışaçısı yanında, bir pratik ustalık sorunudur da. Ve bunu başaramadığımız, bu iki yönlü faaliyeti gündelik çalışmada canlı ve yaratıcı bir biçimde bütünleştiremediğimiz sürece, legalitenin etkin bir biçimde kullanılmasından söz edemeyiz.

"Oysa bu zorunlu ve temel faaliyetin gerekliliğinden sözedildiği çoğu durumlarda bunu daha çok yayın faaliyeti ekseninde düşünen ve açık çalışmada yeralan örgüt birimlerinin sorunu olarak ele alan sığ ve mekanik kavrayışın saflarımızdaki etkileri, hiç de küçümsenir düzeyde değildir. Legal çalışmayı, sendikalardan kitle örgütlerine, işçi platformlarından kültür derneklerine kadar, açık siyasal yaşamın tüm alanlarında düşünmek ve gündelik çalışmanın organik bir uzantısı olarak ele almak zorundayız. İllegal temelimizi geliştirmenin, güçlendirmenin, onu saldırılara karşı koruyabilmenin, bunun en güvenli ortamı olarak kitle bağlarımızı geliştirmenin, bir siyasi hareket olarak kitlelere, özellikle de proleter kitlelere malolmanın, onlar arasında politik etki ve şiarlarımızı yaymanın zorunluğu kıldığı bir çalışmadır bu." (s.193-194)

Bu uzun pasaj altını çizmeye çalıştığım sorunun esasını özetliyor. Bu sorunu pratikte çözmek bizim yerel örgütlerimizin, örgütçü kadrolarımızın görevidir. Her komitenin faaliyet yürüttüğü bölgede legaliteyi istismar etmek gibi bir sorunu vardır. Ama sendika üzerinden, ama kültür dernekleri üzerinden, ama Pir Sultan Abdal Dernekleri üzerinden, ama bir kahvenin meşru ortamı üzerinden, ama bir sendikanın olanakları üzerinden, vb., vb. Çeşitli legal, yarı-legal biçimler bularak bölgedeki çalışmasına soluk aldırmak, oradaki yerel komitenin görevidir. Bu sorunu pratikte çözmek onun sorumluluğudur. Ama bugün tam böyle kavranmıyor. Bölgede bir gelişme yaşanıyor, açık alandakiler gelsinler şunu şunu yapsınlar denebiliyor. Açık alanın yapması gereken şeyler muhakkak ki vardır. Ama açık çalışma ile parti örgütünün her düzeyde legaliteyi istismarını birbirine karıştırmamak gerekiyor. Açık çalışma tümüyle açık konumlanma üzerinden gerçekleşir, yani legalitenin istismarının daha değişik bir biçimidir.

Yerel parti örgütlerimiz çok değişik legal, yarı-legal olanak ve imkanlardan yararlanma sorununun pratik çözümünü bulmak zorundalar. Bu önümüzdeki dönemin en temel ihtiyaçlarından biridir. Çünkü sınıf kitleleriyle birleşememenin, dar bir örgüt olmaktan kurtulamamanın gerisinde bu vardır. Yakın dönemden bir örnek vereyim: Hacı Bektaş-ı Veli etkinlikleri, geniş bir legal meşru ortamdır, kitlesel bir ortamdır. Sizin o bölgede yerel örgütünüz varsa, bu yerel örgüt, bu kitlesel ve meşru biçimi, bu açık biçimi, bu legal ve yarı-legal biçimi kullanarak, orada partinin çizgisinin etkin bir propagandasını yapabilir. Somut olarak yapılabildiğini biliyoruz. Bu tür legal imkanlar, bu tür kitlesel ortamlar, sizin o bölgedeki illegal çekirdiğinizi/parti örgütünüzü gizleyen bir örtüdür. Siz bu tür bir zeminden yararlanarak etkin bir propaganda yapma imkanı bulabiliyorsunuz. İşte bu tür bir etkin

kullanımın her düzeyde gösterilebilmesi gerekiyor.

Biz açık faaliyeti böyle kavramadığımız için ne oluyor? Legal ya da yarı-legal biçimde bir sosyal meşruiyet içinde kullanabileceğimiz birtakım güçleri bürolara göndererek polisin denetim alanına sunuyoruz. Çünkü açık çalışmadan daha çok bunu anlıyoruz. Pekala bir yoldaşımız bir bölgeye yerleşebilir. Bu önemli bir parti üyesi olabilir. Yasal bir insandır, gider örneğin Sefaköy'de yerleşir. Bir fabrikaya girer ya da bir başka iş bulur. Aslında oradaki bölge komitesinin en etkin üyelerinden biridir, ama bu yoldaşımız yasaldır aynı zamanda. Yasallıktan kastım, örgütsel konumunun bilinmemesidir. Doğal bir sosyal görüntüsü vardır. Bu yoldaş bölgesinde ilerici olarak bilinebilir, genel planda devrimci olarak bilinebilir, ama bu insan gene de örgütsel bağlarını gizleyerek, ama hareket serbestisini kullanarak, o ortamda açık olarak çalışabilir. Değil siyasi polis, devrimci örgütler bile onun kim olduğunu, siyasi kimliğini anlayabilmek için altı ay ya da bir sene kaybetmek zorunda kalabilirler. Bu tümüyle bir çalışma tarzı sorunudur. Ama biz bugün böyle yapmıyoruz. Legal bir sosyal konumla açık çalışma yürütebilecek insanları tutup bürolara gönderiyoruz. Gidin açıkta çalışın diyoruz. Siyasi polisin sürekli denetlediği bir alana gönderiyoruz. Siyasi polis kısa zamanda, buraya yeni bir eleman daha gönderdiler, diyor. İlk elden dosya hazırlıyor, hakkındaki bilgileri topluyor. Tam bir deşifrasyona yol açıyor bu.

Benim dün liseli gençlik çalışması üzerinden eleştirdiğim de buydu. Genç insanları, deyim uygunsa, legal yayının turnikesinden geçiriyoruz; bu sayede siyasi polis durmadan kayıt yapıyor. Ne gerek var buna? Bırakalım bu genç insanlar kendi doğal ortamlarında, üniversitelerinde, yurtlarında, kampüslerinde, öğrenci evlerinde faaliyet yürütsünler. Oralar da legal, yarı-legal ortamlar, ama bu daha değişik bir şey. Gidip bir siyasi hareketin turnikesinden geçerek, siyasi kimliğini tüm açıklığıyla ortaya koymak başka bir şeydir, ama daha kitlesel bir ortamda, kendi doğal sosyal ortamında devrimci kimliğiyle bilinmek daha başka bir şeydir. Deyim uygunsa biz siyasi polisin hedefini daraltıyoruz, denetimini en kolay hale getiriyoruz. Polisin 50 elemanla kontrol etmesi gereken ilişkileri, legal bürolarımızın turnikesi üzerinden iki elemana bıraktırıyoruz. Çünkü yerel örgütlerimiz, onların altındaki alt örgütler, legal ve yarı-legal imkan ve olanaklardan her düzeyde yararlanma konusunda belirgin bir zayıflık içindeler. Gelinen yerde bu sorunun kavranamadığını söyleyemiyorum, ama henüz anlamlı bir pratik sergileyebilmiş değiller. Bu metin üzerinden altı çizilmesi gereken en önemli sorunlardan birisi bu bence.

Bunun dışında, siyasal değerlendirmelerimiz üzerinden birkaç noktaya değinmek istiyorum. Türkiye'deki krizin giderek şiddetlendiğini, emekçilere ödetilmesi gereken ciddi faturalar bulunduğunu, emekçilerin tepkisini saptırmak, saptırmanın yetmediği yerde bastırmak doğrultusunda devletin sürekli kendini tahkim ettiğini söylüyoruz. Bu çerçevede genel olarak örgütsel güvenliğimizi sağlamak, illegal temelimizi korumak ve geliştirmek, illegal donanımımızı pekiştirmek, burjuva legalitesinin o iğreti haline güvensizlik duymak ve tedbirleri bu açıdan ciddiye almak gerektiğini söylüyoruz. Ama ben, düşmanın bir genel saldırıya geçtiği, bizim de bir genel savunmaya çekildiğimiz bir dönem olmadığı sürece (ki dönem böyle bir dönem değil), illegal temeli güçlendirmek ve illegal çalışmayı geliştirmek doğrultusundaki tutumumuzu, legalitenin etkin ve cesur bir istismarıyla birleştirmeyi sürdürmemiz gerektiğini, dönemin bunun gerektirdiğini söylemek istiyorum. Legal alanda geriye çekilmemizi gerektirecek bir durum yok bence. Biz bugün legal mevzilerimizi savunmak ve onu etkin bir biçimde istismar etmek, bu alandaki mevzilerimizi kullanmayı sürdürmek durumundayız.

Benim siyasal değerlendirmelerden hareketle bu konudaki tutumumuza ilişkin söyleyeceğim bu. Kuşkusuz bu konu daha da açılıp işlenebilinir, ama tutum olarak, legalitenin daha doğru, daha profesyonel ve daha etkin bir kullanımı, dönemin taktiği olmak durumunda. Biz, hiç değilse görünür gelecekte, bir genel karşı saldırıyla yüzyüze değiliz. Şunu her zaman söylüyorum, bu tartışmalarda da söyledim; devletin kendi tahkimatını arttırmasıyla genel bir karşı saldırıya geçmesi iki farklı şeydir. Örneğin 12 Eylül bir genel karşı saldırıya geçişti. Böyle bir dönemin içinde değiliz. Beklenmedik gelişmeler üzerine böyle bir dönem gündeme gelemez mi?

Kuşkusuz gelebilir. Ancak içinden geçmekte olduğumuz dönem henüz böyle bir dönem değil. Ama istikrarsız bu ülke Türkiye, hızlı gelişmelere gebe bir ülke. Fakat bunun gerektirdiği şey legaliteyi kullanmaktan geri durmak değil, illegaliteyi ciddiye almak, bu konuda kendini sağlam tutmak, ama kullanılabildiği sürece legaliteyi etkin bir biçimde kullanmak, legal mevzileri terketmemek, tersine, bunları güçlendirmek için gerekeni yapmak olabilmelidir. Bu konuda söyleyeceklerim genel planda bu.

Bayram: Legalitenin istismarı taktik alana giren bir sorun. Cihan yoldaşın koyduğu perspektif sorunun genel çerçevesini yeterli açıklıkta koyuyor. Yaşam önümüze legalitenin istismarı konusunda çok zengin bir alan açıyor. Dikkatli bir gözle baktığımız zaman, bunları çok rahat bir biçimde görebiliriz.

Kendi deneylerimiz üzerinden örnekleyeceğim. Bir düğün bile bu açıdan bir imkan olabiliyor. Bir işçinin, bir emekçinin düğünü legalitenin istismarı çerçevesinde değerlendirilebiliniyor. Yine bir cenaze böyle bir işlev görebiliyor. Dönem dönem düzenlenen piknikler ya da ilerici sosyal muhtevası olan bir tiyatro gösterisi böyle bir işlevi yerine getirebiliyor. Bu tür etkinlikleri örgütlemek için güçlerimizi seferber etmek, hatta onun biletini yaygın bir şekilde dağıtmak bile böyle bir imkan yaratıyor. Bir mahkeme yine aynı şekilde kullanılabilir, bir toplumsal olayla ilgili bir mahkemeye katılım için çevremizdeki güçlerimizi seferber edebiliriz. Sürmekte olan davayla ilgili yürüyüş ya da propaganda yapma imkanı bulunabilir. Bu bir iş mahkemesi, işçiler ile patron arasındaki bir dava olabilir. Ya da ilerici, devrimci birisinin katledilmesiyle ilgili bir dava olabilir. Bu tür mahkemeler de bizim açımızdan istismar alanları olabilir. Yine futbol maçları, şenlikler bu tür imkanlar olarak değerlendirilebilinir. Sosyal içerikli, ilerici sanatçıların katılabildiği değişik etkinlikler düzenlenebiliyor, bunları istismar biçiminde olabilir. Kitapevleri, kahveler, cafeler yine bu çerçevede kullanılabilir. Özellikle taşrada kitapevleri böyle bir işlevi yerine getirebilmektedir.

Kısacası yaşamın kendisine dönüp baktığımız zaman, bu alanda düşünemediğimiz bir zenginlik ile karşı karşıya kalıyoruz. Tüm bu imkanları doğru bir perspektifle ve önceliklerimizden sapmadan nasıl kullanabileceğimiz üzerinde düşünmeli ve etkin bir biçimde kullanmalıyız.

Temmuz: Bizzat yerel örgütler tarafından legalitenin istismarı, legal ve yarı-legal olanaklardan yararlanma sorunu özellikle son bir yıldır basınımızda değişik yönleriyle işlenmeye çalışıldı. Son süreçte bu alanda belli adımlar da attık aslında. Ben bizde, Cihan yoldaşın işaret ettiği, illegal örgütün legal imkanları istismarı alanındaki zayıflığının, sınıf dışı kökenli ve genç insanlara dayanarak belli alanlarda, illegalite vurgusuyla birlikte, sıfırdan örgüt kurmaktan gelen sorunlar olarak yaşandığını görüyorum. Bu kuşkusuz sağlıklı müdahalelerle, yol gösterici bir önderlikle daha hızla aşılabilir bir zayıflık. Bu zayıflık gelişme sürecimizi etkiliyor.

Sorunun esası, bizim işçi-emekçilerle sosyal yaşam birliği dediğimiz alanı önemli ölçüde kesiyor. Legalitenin etkin istismarı, aslında bir örgütün, örgütçünün pratik ustalığına bağlı. Ama biz, belli bakımlardan geride kalsa da, henüz taşıma suyla değirmen döndürdüğümüz bir evrenin sorunlarını yaşıyoruz. Sözkonusu zayıflık buradan besleniyor. İnsanlarımız oturdukları semtin, çalıştıkları fabrikanın insanı olarak sosyal uyum sağlama sorunu ile yüzyüze kalıyorlar Bu konuda bir parça mesafe aldığımız ölçüde, herşey yerli yerine oturmaya başlıyor.

Gelinen yerde adım adım aşılan ve daha geniş ölçekte aşmanın imkanlarına da kavuştuğumuz bir sorun bu yönüyle. Eski biçimiyle değil ama, yeni çalışma alanlarında karşımıza değişik biçimleriyle yeniden çıkacaktır kuşkusuz. Bazı yoldaşlar vardır, bir bölgeye gönderirsiniz, kısa zamanda evini bulup yerleşir ve bölgede sosyal ilişki kurmakta zorlanmaz. Gerisi o yoldaşın yetenekleriyle ilgili bir sorun olarak kalır. Ama öyle yoldaşlarımız da vardır ki, bir bölgeye yerleşmesi, çevresiyle sosyal ilişki kurması vb., onun sınıfsal kökeni nedeniyle çok uzun bir zamana yayılır. Semtinde kendi içine dönük yaşar, bu ise onun üzerine ilgilerin yoğunlaşmasına neden olur. Dolayısıyla sorunun kavrayıştan öte sosyal-sınıfsal kimlikten gelen çok temel bir yönü var. Bundan kaynaklanan yönünü aştığımız ölçüde, pratik ustalık sorunu olarak karşımıza çıkıyor. Bu zayıflığın da aşılma yolunda olduğunu söyleyebilirim.

TKİP Kuruluş Kongresi Belgeleri

Mali sorunlar üzerine tartışmalar

Cihan: Mali sorunlar, üzerinde çok tartışılması gereken bir konu değil bir bakıma. Meselenin özü 3. Genel Konferans'ın *"Yerel çalışmanın sorunları"* arabaşlıklı bölümünde var. Bu açıdan tartışılmaktan çok, çözüm ve pratik uygulama bekleyen bir sorun.

11 yıllık bir siyasi yaşamımız var. Bu süre zarfında biz hiçbir evrede bir mali bunalım yaşamadık. Çok önemli giderlerimiz oldu. Yasadışı bir örgüt olmak bile başlı başına bir sorundur. İki de bir ev değiştirmekten tutunuz da yasadışı propaganda-ajitasyon çalışmasının maliyetinin yüksek oluşuna kadar, belli büyük yatırımlar yapıp da bir takım teknik imkanlar kaybetmeye kadar, bir dizi masraf alanı vardır. Son 3-4 yıldır yoğun bir kitap ve legal yayın faaliyetimiz var. Bunun da getirdiği çok ağır bir maliyet var.

Ama sonuçta biz, bu 11 yıl içerisinde işlerimizi aksatmadan yürütmeyi de iyi kötü başarabildik. Bu, gerçekten de çok özel gayretlerle mümkün olabildi. Bunda yurtdışı örgütümüzün katkılarının çok belirleyici bir payı oldu. Düzenli bağış kampanyalarının yanısıra, sıkışık anlarımızda örgütün ihtiyaç duyduğu meblağları temin etmeyi yurtdışı örgütü için itiraz edemeyeceği bir sorumluluk saydık. Yurtdışı örgütünün bu konuda epeyce fedakar davrandığına da inanıyorum ben. Gerçekte geniş bir kitle tabanımız yok yurtdışında. Dar bir hareketiz herşeye rağmen. Herkes dar tabana sahip ve bu ara biz de öyleyiz. Örgüt sürekli büyüdü, genişledi, faaliyeti çeşitlendi, masrafları arttı. Oysa yurtdışı örgütü bu arada çok fazla bir gelişme yaşamadı. Kitle tabanı genişlemediği ölçüde ise, hareketimizin büyüyen ihtiyaçları karşısında kaynakları gitgide sınırlı kaldı. Bu sınırlı kaynaklarla giderek daha da büyüyen bir meblağı ödemek zorunluluğuyla yüzyüze kaldı. Karşılamak gerçekten zor gelmeye başladı. Ve gelinen yerde, özellikle son bir senedir, artık bu konuda kelimenin gerçek anlamıyla zorlanmaya başladı. Bize en yakın bazı insanlar boğazına kadar borcun içerisindeler. Bunlar işçi ve çalışan insanlar oldukları halde kredi bile çekemez duruma düştüler. Dolayısıyla bu alandaki imkanlar artık sınırına kadar geldi.

Sorun sadece bu da değil. Masrafları yurtdışı örgütünden karşılamak demek, tüm bir mali ihtiyacı MK üzerinden karşılamak anlamına geliyordu. Bu konuda gerçekten yurtdışında yaşayan MK temsilcisinin özel çabası olmasaydı, bu imkanlar da bu düzeyiyle sağlanamazdı. Yurtdışında bir takım kaynaklar hazır da durmuyor. Bu kaynakları temin etmek, katkı ve fedakarlığı süreklileştirmek, yurtdışına daha özel bir ilgi, daha özel bir emek vermeyi de gerektiriyor.

3. Genel Konferans'ta bu durumun artık son bulması gerektiği üzerine bir değerlendirme yapılmıştı. Benzer bir değerlendirme 2. Genel Konferans'ta da vardı. 2. Genel Konferans'ın yurtdışı örgütüne bağış kampanyası üzerine yapılan çağrı bildirisinde, bugüne kadar yurtdışı örgütünün bu konuda sağladığı destek olumlandıktan sonra, örgütümüz artık bu konuda kendine gitgide daha çok yeterli hale gelecektir vaadi vardı. Bu vaat yazık ki gereğince yerine getirilemedi.

3. Genel Konferans'ın mahalli örgütlere ilişkin değerlendirmesinin *"Teknik altyapı ve mali açıdan kendine yeterlilik"* arabaşlıklı bölümünde bu durumun artık son bulması gerektiği üzerinden net bir uyarı var. O günden bugüne alınan mesafe nedir; bu konuda yoldaşlar konuşabilirler. Örneğin bir yerel örgütümüzün bu konuda hiç değilse bir dönem için daha özel gayretleri olduğunu biliyorum. Bu, yerine göre kendini, yani örgütsel yapıyı riske sokmak gibi sonuçlara da yol açtı. Ama onun dışındaki alanlar ne yaptılar, bu sorunu

ne kadar ciddiyetle önlerine çektiler, gerekleri konusunda ne kadar özel bir gayret sarfettiler ve sonuçta ne mesafe aldılar? Tartışmaya açık, daha açıkçası negatif yanıtı açık bir soru bu.

3. Konferans değerlendirmelerinin ilgili bölümünde şöyle deniliyor:

"Mali konularda mahalli örgütler bugüne kadar hemen tümüyle merkezi olanaklara dayandılar. Başlangıçta belli temel ihtiyaçlar çerçevesinde bunun anlaşılır nedenleri vardı. Ne var ki bu öylesine bir alışkanlık ve rehavet yarattı ki, kendi mali olanaklarıyla faaliyetini örgütleyecek bir yeterliliğe ulaşmak, dahası, örgütün genel ihtiyaçlarına da katkıda bulunmak gibi bir temel sorumlulukla yüzyüze olduklarını neredeyse tümden unuttular. Bu alışkanlığa, bu yerleşmiş ve kökleşmiş zaafa mutlaka bir son verilmelidir. İl komiteleri il düzeyinde gelir kaynakları yaratmak, bunları yaratıcı bir çabayla sürekli çoğaltmak, bu arada aidat ve bağışları tam bir düzene sokmak sorumluluğuyla yüzyüzedirler. Hareketin genel planda ve merkezi faaliyetlerinde hızla artan giderleri bunu ayrıca gerektirmektedir. Tüm İK'lar bir an önce mali açıdan MK'ya yük olmak bir yana, gelirlerininin bir kısmını merkeze aktararak ona yardımcı da olmalıdırlar.

"Mali ve teknik açıdan kendine yeterlilik! Bu, yerel örgütlerde yeni dönemin parolası olmalıdır."(EKİM 3. Genel Konferansı/Siyasal ve Örgütsel Değerlendirmeler, s.188)

Okuduğum bu paragraf, aynı zamanda kongreye sunulmuş bir karar önerisi olarak da kabul edilmelidir. Ve bu sorun yeni dönemde, partili dönemde mutlaka çözülmelidir. Burada tartışmaları ayrıntıya boğmadan bu sorunu çözeceklerini yoldaşlar vaadetmelidirler.

Bu sorun nasıl çözülür? Devrimci bir örgütte bu sorun nasıl çözülüyorsa öyle çözülür. Bu ülkede çok sayıda devrimci örgüt var. Herkesin yurtdışı imkanları da yok. Herkesin yurtdışında bu işle çok özel bir kaygıyla ilgilenen kadroları da yok. Ama örgütler gene de işlerini iyi-kötü yürütüyorlar. Demek ki oluyor. Devrimci bir örgüt için olmaması zaten akıldışı.

Peki bizde durum nedir? Bizde yakın geçmişte zaman zaman "para niye gecikti?" diyerek tepki gösteren sözde kadrolarımız bile oldu. Böyle bir tutumu kabul edilemez buluyorum. 3. Genel Konferansımızın değerlendirmesinde sorun ve görev bu kadar açık konuluyorken, böyle bir tutumu büyük bir sorumsuzluk örneği olarak görüyorum. Daha önce de hatırlattım, 2. Konferansımızın bu konuda yurtdışı örgütüne seslenen özel bir bildirisi var, bu bildiri basınımızda da yayınlandı. 3. Genel Konferansımızın demin okuduğum türden bir değerlendirmesi var. İstanbul il komitesi bir tarih verdi ve bu tarihten itibaren yerel alt komitelere yapılan ödeme yarı yarıya düşürülecektir denildi. Sonuçta bu söz de tutulmadı.

Yıllar önce bir başyazıda, "yeterli mali kaynaklar yaratamadığından dolayı kendi siyasal faaliyetini daraltan bir örgüt devrimci değildir, olamaz" mealinde bir değinmede bulundum. O zaman bazı yoldaşlar tepki gösterdiler. Bu meseleleri başyazılara yansıtmamak lazım, dediler. Bu değinmeyi içeren başyazıyı yazalı en az dört yıl oldu (muhtemelen '94 yılına ait bir yazıydı), ama sorun hala da çözülmemiş halde duruyor. Dahası gitgide büyüyor, ağırlaşıyor. Bu meselenin çözülmesi lazım. Biz devrimci bir parti isek gerçekten, bu mesele de çözülür. Ben sadece bunu söylüyorum, daha fazla bir şey söylemek istemiyorum.

Kaynaklarımız olsa, yurtdışında banka hesaplarımız olsa mesele yok. Böyle olsa ben kalkıp bundan dolayı yoldaşlarımızın ek sıkıntılara girmesini istemem. Ama böyle bir kaynağımız yok. Bu meselenin çözülmesi lazım. Ötesi berisi yok bu işin. Mesele nasıl çözülür? Yanıtını hayat içinde yerel örgütlerimiz bulmak zorunda. Nasıl çözülüyorsa öyle çözülür. En basitinden, en küçük meblağlardan başlayayım, özellikle de politik önemini çok çok önemli gördüğüm için... Düzenli aidat ve bağışları oturtmak, çeperimizdeki insanların, bağ kurduğumuz emekçilerin fedakârlığını en ileri noktada zorlamak, bu konudaki kaynakları arttırmak için sürekli olarak kitle bağlarını geliştirmek zorundayız. Artı Türkiye'de paradan çok ne var ki... Daha fazla bir şey söylemek istemiyorum, bunlar bizim herşeye rağmen çok mütevazi olan ihtiyaçlarımızı fazlasıyla karşılayacak yeterli kaynaklar.

İlk saydıklarımı politik açıdan çok önemli

görüyorum, yoksa burdan gelecek olan katkılar belki bizim dişimizin kovuğunu bile doldurmaz. Bütün örgüt üyeleri ve aday üyeleri aidatlarını düzenli ödemelidirler. "Biz profesyoneliz, zaten giderlerimiz parti karşılıyor, parti aldığımızı gerisin geri partiye vermenin ne anlamı var ki" demek, sorunun önemsediğim politik anlamını ve özünü kavrayamamak demektir.

Parti her profesyonel kadrosuna belirlenmiş bir ödeme yapar. Bu nedir? Diyelim ki bugünün Türkiye'sinde bu, ev kirası vs. içinde 40 milyondur. "Partinin bana verdiği bu 40 milyonun %5'i olan 2 milyonu tasarruf edip, ayın sonunda parti ödentisi olarak gerisin geri partime vermek benim temel bir sorumluluğum" diyebilmelidir bir profesyonel parti üyesi. Bu konumdaki bir parti üyesi; bu para normal olarak benim kullanımıma verilmiş. Bunu harcamak benim irademin dahilinde, ama ben bana düşen bu paranın şu kadarını tasarruf ederek gerisin geriye partime aidat olarak vermek durumundayım diyebilmeli. Bu açıdan bence hiçbir parti üyesi aidat verme uygulamasının dışında kalamaz.

Çoğu kere bu sorumluluk fazlasıyla hafife alınıyor. Oysa bu temel bir tüzük hükmü, parti üyesi olabilmenin temel gereklerinden biri. Boşuna mı koyuyoruz tüzüğe böyle bir hükmü? Eğer boşuna ise hiç koymamak lazım bence. Ama kuşkusuz boşuna değil. Bu hükmün bir mantığı var ve bunun ne olduğunu az önce kabaca örnekledim. Örgüt size profesyonel kadro olarak aylık geçiminiz için saptanmış belirli bir miktar para veriyor, sizin kullanımınızda bu para. Bu paraya zorunlu yaşam giderleriniz için kullanmak tümüyle sizin iradeniz dahilinde, tümü ile sizin tasarrufunuzda.

Ama siz pekala şöyle de yapabilirsiniz: Ben bir parti üyesiyim, partimin düzenli gelirlerine katkıda bulunabilmek, benim için bir temel sorumluluk. Kaldı ki bu bir partı üyesi olarak, bu benim için aynı zamanda bir tüzük yükümlülüğü. Bunun için aslında tümü ile benim kullanımım dahilinde olan, benim tasarrufuma verilmiş bulunan bu paranın şu kadarını tasarruf edip (şuraya koyduğum şu 2 milyon lira partinindir, hiçbir biçimde ona dokunamam deyip) ayın sonunda organıma götüreceğim, bu benim aidatımdır yoldaşlar deyip, gerisin geri partime vereceğim.

Sorun böyle diyebilmektir, bunun gereklerine uygun davranabilmektir, bu açıdan kendini disipline edebilmektir. Partiye karşı yükümlülükleri çerçevesinde kendine hakim olabilmektir. Bu, budur işte. O çözümü zor gibi görünen bulmacanın basitçe çözümü budur işte. Partiden aldığınızı, size ait olanı, sizin kullanabileceğiniz bir miktarı, kendinize hakim olarak, örgüt üyesi disiplini göstererek, katkı diye verebilmektir parti üyesinin aidat ödemesi.

Öte yandan çevremizdeki her insandan mümkün mertebe düzenli bağış almalıyız. Öyle fakirdi zengindi ayrımı da yapmamalıyız kesinlikle. En fedakâr olanlar her zaman tam da o fakir insanlardır, işçi ve emekçilerdir, öncelikle bunu söyleyeyim. En yoksul insanların bile fedakarlığından yararlanmalıyız. Çünkü onların üç kuruşluk katkısı bile politik açıdan çok kıymetlidir.

Bunun da politik mantığı üzerinde durmak gerekir. Çoğu kere denilir ki "geliri zaten az, asgari ücret alıyor, ondan ne alacağız ki?" Asgari ücret alıyor değil mi? Diyelim ki devlet bu kişiye sadece 40 milyon veriyor. 40 milyonla yaşayan, partisi için fedakârlık ederek, -diyelim ki- 38 milyonla da yaşayabilir. Neticede devlet enflasyonla, hayat pahalılığı ile, dolaylı dolaysız vergilerle onun boğazını durmadan sıkmıyor mu? Durmadan cebinden çekip çekip almıyor mu? O işçi, emekçi kendi bilinçli iradesi ile 2 milyonu da ben kendi tercihimle partime vereyim hiç değilse diyemez mi? Bu bir politik bilinç sorunu değil mi? Nihayetinde herkes kendi gücü oranında veriyor. 40 milyonla yaşayan 38 milyonla da yaşar. Ama biz bu meselelere politik olarak bakmadığımız için, zaten aldığı ne ki adamın, ondan ne alacağız diyebiliyoruz. Hayır, herkesten aldığı ile orantılı bir katkı almak, ilgili kişinin politik bilincini ve partiye karşı sorumluluk bilincini ve duygusunu geliştirmek bakımından çok özel bir önem taşıyor. Bu sanıldığından da önemlidir. Tabii ki geliri daha iyi olandan daha fazlasını almak lazım, bu ayrı bir sorun. Deyim uygunsa biz "artan oranlı vergiyi" her şeyden önce kendi çeperimizde uygulamalıyız.

Bunun dışında çevremizdeki insan ilişkilerinden, kitlesel bir örgüt haline

geldiğimiz andan itibaren kitlelerden, kitlelerin fedakârlığından yararlanmak gibi bir sorunumuz var. Ama kitle tabanımız yok, demek bir açıklama değil. Öyleyse, olsun yoldaşlar. Ne duruyoruz? 10 senedir merkezi fonlar kullana kullana bir hal olduk. Artık kitlesel bir hareket olalım, artık taban tutalım, tabandan politik destek kadar maddi destek de alalım. Bu açıklama, açıklama değil ki. Kitlesel tabanı yaratacak olan örgüt ve kadrolardır. Bunu başarabilmek için de öncelikle dönüp kendi sorumluluklarına bakmalı ve bunun gereklerini yerine getirmelidirler. Her her bakımdan olduğu gibi, gelir kaynakları yaratma bakımından da. Nihayetinde bu hareketin merkezi olarak temin ettiği fonlar, biz kitlesel bir hareket olalım, politik başarı gösterelim, çalışmada ilerleyelim diye tüketiliyor. Eğer bir türlü böyle bir sonuç vermeyecekse neden tüketiliyor ki bu fonlar? Bu durumda olan kadrolara dayanmanın anlamı ne?

Son olarak da kamulaştırmalar sorunu var (...)

Örneğin, masrafları çok yüksek olan bazı çalışma alanlarımızdaki güçlerimiz, mevcut imkanlar ölçüsünde bile mali kaynaklar yaratmak, böylelikle masrafları azaltmak ve bir ölçüde de karşılamak konusunda çok sorumlu davranmadılar. Sadece özel gayretlerle yeni kaynaklar ve imkanlar yaratmak bakımından değil, mevcut olanlara sahip çıkma yönünden de zayıflık sergileniyor. Kendi içinde ve tek tek önemsiz gibi görünen, ama örgütlendiğinde, birleştiğinde mali bakımdan önemli katkılar getirebilecek kaynak ve imkanlar orta yerde, sahipsiz bırakılabiliniyor. Ve biz bu tür şeyleri fazlasıyla yaşadık.

Bir halk deyimi vardır, "hazıra dağ dayanmaz" derler. İnsanlar tasarruf denilen şeyi bilmiyorlar, harcamaları minimuma indirmek için gerekli çabayı göstermiyorlar. Neden? Para nasılsa bir şekilde geliyor da ondan. Bu kötü bir alışkanlık, bir rehavet yaratıyor. "İhtiyaç keşfin anasıdır" demişler. Hazır kaynakları kısmadan, merkezi fonların böyle bir kolaycılığa yolaçmasına bir son vermeden, bu soruna bir çözüm bulmak da mümkün değil.

Temmuz: 3. Konferans sonrası süreçte, bütün sonuçları henüz ortaya çıkmasa da, ilimizde anlamlı bir mesafenin alınmaya başlandığı düşünüyorum. Bu, tam da il örgütünün sınıf çalışması içinde belli bir mesafe alması, örgütlerinin bu çalışma içindeki proleter emekçi yoldaşlardan oluşması sürecindeki dönüşümle ilgili bir yan taşıyor. Ama bu dönüşüm süreci kendiliğinden böyle bir sonuç yaratmıyor tabi ki.

Biz bu konuda ilk önemli adımları aidat ve bağışların toplanması çerçevesinde atmaya çalıştık. Yoldaşın biraz önce işaret ettiği, "zaten örgüt bize veriyor, biz geri mi vereceğiz?" türünden belli bir zorlanma ile de karşılaştık. Bu konuyu tartışıp (zaten bu sorunun politik gerekçelendirilmesi bizim çok eski belgelerimizde de var) bir açıklığa ulaştıktan sonra, bu işleyişi yerleştirmeye çalıştık. Bu işleyiş hemen ve kolayca oturmadı. Bu konuda bir genelge çıkararak sorunun üzerine gitmeye devam ettik.

Hem aidatlar çok düzenli toplanamıyordu, hem de faaliyetle ilişkili çeşitli nedenlerle, olağan giderlerin dışında süreklileşen giderlerimiz oluyordu. Örneğin, bir yoldaş işten atılıyor, bir dönem iş bulamıyor, başka bir yoldaşın ev değiştirmesi gerekiyor. Ve bütün bunlara para gerekiyor. Maddi bakımdan hazıra alışma, yukarıdan geleni bekleme bir tarza dönüştüğü ölçüde, bu niyetlerden bağımsız olarak da bir kolaycılık haline geliyor. Biz hem genelgemizle hem de organ toplantılarında soruna; işçiler ve emekçiler kendi sorunlarını nasıl çözüyorlarsa bizim yoldaşlarımız da böyle çözecekler; dahası, düzenli aidatlarını bağışlarını ödeyecekler ve bölge örgütleri düzeyinde kasalarda bu para toplanacak, herkes kendi yağıyla kavrulacak; bundan sonra hareketin tek tek belirlediği profesyonel çalışanlar dışında kimseye tek kuruş verilmeyecek; tersine, kasalarda toplanan paraların bir miktarı da yukarıya doğru akacak diyerek, sert bir müdahalede bulunduk. Belki böyle bir müdahale bundan üç yıl önce yapılsa , karşılığı olmazdı.Şimdi, yukarda belirtilen dönüşüm süreci ile de bağlantılı olarak, yapılan müdahaleler sonuç vermeye başlıyor.

Daha genel planda şunları söyleyebilirim. Bu konuda, olumsuz anlamda biraz oturmuş bir tarz ve alışkanlıklar var. Birincisi, her adımda bilinçli bir biçimde üzerine gidilmezse, süregiden işleyiş pek bozulmuyor. Ve ancak bir kriz gelip patlak verdiği zaman müdahale yeniden, bu kez daha sert biçimde gündeme

geliyor. İkincisi, eğer kendi maddi imkanlarınızı biriktiremediyseniz, hala da önemli ölçüde profesyonellerden oluşan bir örgütse bu ve tabanını da henüz bulamadıysa, bu müdahalenin de bir karşılığı olmuyor. Sadece gelir kaynağı yaratmanın özel biçimlerine daha fazla yönelme sonucunu doğuruyor.

Ama şimdi örgütümüzün ulaştığı düzey açısından bakıldığında, bu sorunu daha esaslı olarak, politik yönü üzerinden çözme imkanlarımız gelişiyor. Bu, henüz çevremizden, tabanımızdan bağış toplama biçiminde olmasa da, attığımız adım buraya doğru genişlemek durumunda. Bugün için, henüz bizzat kendi yoldaşlarımızdan ve kendisini bize bağlı gören insanlardan aidat, bağış toplamak ve olağanüstü gider dediğimiz şeyi ortadan kaldırmakla sınırlı attığımız adım. Ama bu kadarının bile çok önemli sonuçlarının olduğunu görmek mümkün.Sorun ancak gerçekten kendi yağıyla kavrulan, tabanından beslenen bir örgüt yaratmakla çözülebilir.

Eklenebilecek başka noktalar da var. Örneğin herkesin önüne belli sayıda gazete satma görevi konuluyor. Bu denetlenmeye de çalışılıyor. Ama gene maddi sıkıntılar nedeniyle gazete alınamamış, satılamamış, parası toplanamadığı için belli şeyler yapılamamış olabiliyor. Biz bir biçimde bu soruna da müdahale ettik. Bunu, tek tek devrimcilerin önceliği nereye verdiği, kendisini nasıl konumlandırdığı vb. üzerinden aslında devrime, partiye bağlılık düzeyinin bir göstergesi saydık

Bir de maddi desteği çeperimize, tabanımıza doğru yaymak bakımından sorunlarımız var. Bu da bir tarz sorunu. Sorun, politik yönüyle kavrayıp, disipline etmek, bu çerçevede tabanla ilişkilerini de böyle kurmak ve ondan sonra da çeperimizde bağış alma işini kişisel ilişkiler alanı olmaktan çıkartıp düzenli işleyen bir mekanizmaya kavuşturmak sorunudur. Yoksa, tek tek kişilerin kendi dost çevrelerinden ve ilişkide oldukları insanlardan, biraz kişisel ilişkiler alanından hareketle destek almaları biçimine bürünebiliyor. Bu hem o kişisel ilişkilerde ayrı zorlanma alanları yaratıyor, hem de onun politik muhtevası her seferinde gölgeleniyor. Bu yüzden bu işleyişi örgütte oturttuktan sonra, bunu çepere, dışımıza, tabana doğru yaymanın biçimsel de olsa belli mekanizmalarını nasıl oluşturabiliriz diye dönüp bakmamız gerekiyor. Bu, ona politik bir muhteva kazandırmak ve gerçek kapsamıyla işletebilmek açısından da gerekli.

Maddi desteğin çevresel, kişisel değil örgütsel, politik yönünün güçlenmesi, bu konuda daha gönüllü, daha bilinçli bir ilişkinin gelişmesi anlamına gelecektir. Bunlar öncelikle politik yönüyle çözülecek sorunlardır, ama yanısıra biçimsel belli formlar da bulmak zorundayız. Maddi desteği çeperimize doğru yaymak için, bunu, hem kampanyalar hem de olağan düzenli bir işleyiş haline getirmek zorundayız.

Ek olarak belirtmek istediğim, bizim bu konuda bilinci, tarzı, işleyişi, denetimi, disiplini sadece illegal örgüt alanında değil, parti çalışmasının bütün birim ve alanlarında aynı şekilde var etmemiz gerekliliğidir. Yanısıra harcamalar konusunda düzeni ve belli standartları her alanda oturtmak gerekiyor.

Örgüt çalışması içindeki organların, kadroların örgütten ne aldıklarının ve buna ne katmak durumunda olduklarının, faaliyet gelirlerinin giderlerinin belli olduğu, yani her alana ve herkese eşit işleyen bir çark olduğu konusunda saflarımızda hem berrak bir bilinç, hem de oturmuş bir işleyiş yaratmak gerekiyor. Böyle olmadığı ölçüde, işin hem fedakarlık hem de sahiplenme boyutu dumura uğrayabiliyor. Bu bilinç geliştiğinde sorumluluk duygusu da güçlü olacaktır. Bu konudaki her türlü aksamaya doğru bakıp doğru müdahale etmenin de önünü açacaktır.

Celil: Örgüt çalışmasının bütün alan ve birimlerinde, partiyi maddi bakımdan desteklemek, partiye yük olmamak için, gerek giderlerde tasarruf, gerekse de verili imkanları değerlendirmek, yeni kaynaklar yaratmak için bu konuda ileri bir sorumluluk bilincini geliştirmemiz ve pratik gereklerini yerine getirmemiz gerekiyor. Tüm bu noktalalarda sorunlarımızı aştığımız söylenemez. Özellikle, faaliyet giderlerinin daha büyük olduğu, aynı zamanda bu giderleri karşılama imkanlarının da daha geniş olduğu çalışma alanlarında yukarda işaret ettiğim sorumluluk bilincini sergilemek daha özel bir önem kazanıyor.

Örneğin açık çalışma alanında ilk süreçte alanın imkanları üzerinden çalışmayı finanse etmek konusunda daha titiz ve sorumlu davranılabiliniyordu. Hem yayınların çok sınırlı

bir güçlerle daha fazla bir dağıtımı yapılabiliyor, hem de paraları daha düzenli bir şekilde toplanabiliyordu. Ama örneğin şimdi kitapçılarda kitaplarımız bulunmayabiliyor. Satılmadığından dolayı değil. Kitap bitiyor, yerine yenisi götürülmüyor. Satılıyor, parası alınmıyor. Ya da daha geniş yerlere dağıtılabilir, bu yapılmıyor. Bugün kitaplarımızın daha yaygın bir dağıtımını, satışını örgütleme imkanlarımız geçmişe göre daha fazla. Bu zaten politik çalışmanın doğal bir ihtiyacı da. Maddi bakımdan ise, tek tek küçük görünse de, etkin bir organizasyon ve denetimle yaratacağı maddi imkan hiç de küçümsenir olmayacaktır.

(...) Kitapların fiyatını düşük tutmak yerine elden dağıtım imkanlarını zorlamak gerekiyor. Bu konuda her bölge, alan ve birimindeki güçlerimiz seferber olabilmeli. Kitle ilişkilerimize kitap veya yayını elden götürelim, bunun parasını doğrudan almalım ve uygun kanallardan aktaralım. Hem kitaplarımızı, yayınlarımızı daha kısa bir sürede ve daha geniş bir kesime dağıtırız ve hem de bu mali bir olanağa dönüşür.

Diğer bir sorun açık alan birimleri üzerinden ortaya çıkıyor. Bizim çok sayıda açık alan birimimiz var. Bunların çoğunun kendi giderlerini karşılayabilecek potansiyelleri var. Siyasal faaliyetin yürüdüğü, geliştiği heryerde kitle ilişkileri de gelişir, genişler. Hele açık çalışmada bunun imkanları daha fazladır. Her yere girip çıkabilmek avantajı vardır. Sendikacıdır, işçidir, memurdur veya esnaftır, vb. Politik faaliyet ve etki ile birleştiği ölçüde maddi desteğin o kadar çok muhatabı vardır ki. Eski tanıdıkların, eski ilişkilerin vardır, ilişkisini maddi yardım yönüyle sürdürmeyi tercih edenler vardır, vb.

Açık alanın birçok birimi, yürüttüğü siyasal faaliyetin ürünü olarak maddi bakımdan kendine yeterli düzeye gelebilir. Maddi ihtiyacı kitle çalışması içinde ve kitle ilişkileri üzerinden karşılama konusundaki basıncın ve atılacak adımların kendisi bile siyasal çalışmaya ek imkanlar sunar. Sen kitle ilişkilerine yöneldiğinde, kitap ve yayın götürdüğünde, tartıştığında, ilgi gösterdiğinde, o insanlar da buna karşılık verirler. Saflarımızda, maddi imkanlarımız sınırlı, bu yüzden etkin bir kitle çalışması yürütemiyoruz, anlayışına meydan vermemeliyiz.

Kitle ilişkilerinin örneğin kitap, dergi, bülten vb. parasını karşılamalarını sağlamak konusunda bir noktayı daha eklemek istiyorum. Amacı gözeten tarzda olmak kaydıyla yer yer esnek davranmasını bilmeliyiz. Örneğin işçi ilişkilerimize yayınları götürüyoruz. Henüz okur düzeyine gelmediği, yayını kendisi için bir ihtiyaç olarak görmediği noktada, yayının parasını sorun edebiliyor, ona çok da gerekli olmayan bir şeye para vermek gibi görünebiliyor. Paramız yok, dolayısıyla getirmeyin, diyebiliyor. Böyle bir durumda bir süre parasını almadan veriyorsun, ama daha sonra "artık parasını ödemen, katkı yapman gerekir" diyorsun. Çıkarıyor işçi 500 bin lira veriyor. Zorlanmadan, gönüllü olarak veriyor. İlişki biraz geliştikten sonra ise yayını kendi çevresine de dağıtmaya başlıyor.

Örgütün bütün alan ve birimlerinde bu konuda bir politik bilinç, kültür ve tarz yerleştiği zaman, özel gelir kaynakları yaratmak için girilen riskleri ve bunun siyasal-örgütsel faaliyete getireceği sınırlılıkları da bir ölçüde azaltmış olacaktır Kamulaştırma eylemi, devrimci bir örgütte gerekli olduğu her zaman yapılabilir, yapılmalıdır da. Ama bunun bir kolaycılığa da dönüşmemesi gerekiyor. Politik bakımdan da, başka bakımlardan da.

Sonuç olarak, mali sorunu, "çözülmesi gerekiyor" zemininde kavramamız gerekiyor.

Cihan: 3. Genel Konferans değerlendirmelerinin bu konudaki paragrafı bir yaklaşım olarak somut bir öneri, bu birincisi. İkincisi, bütün yerel örgütlerimiz aidat, bağış meselesini düzene koyacaklar, ilk elden bu konuda MK'ya rapor verecekler. Kitle desteği; bu politik bir yaklaşım sorunu, buna girmiyorum. Yayın satışlarını da somutlamak gerekiyor. Dünyanın parası gidiyor. Ayrıca, açık alan çok para yiyiyor diyoruz da, bu doğru anlaşılmalıdır, insanlar orada makarnayla besleniyorlar. Zorunlu harcamalara gidiyor bu para. Burada mesele bu harcamalar çerçevesinde tasarruf etmesini bilebilmektir ve üretilen malın (nihayetinde bu kitap ve yayındır) satışıyla ve bunun gelirleriyle çok yakından ilgilenmektir. Bu yapılmıyor. Bu çok kesin. Belki şu ara bir parça yapılıyor, ama

uzun bir süre yapılmadığı çok kesin. Yayın, kitap satışı, bunlar hep örgütün sorumlulukları. Bunların satışını ne kadar çok arttırırsak, gelirimiz de o ölçüde artar.

Ben açık alan birimlerine ödemelerin durdurulmasını öneriyorum. Bu birimler eğer iş yapmak için kuruldularsa, satacakları kitaplarla ve yayınlarla, artı bağış kampanyalarıyla pekala kendilerini finanse edebilirler. İş yapacak, gazete, kitap satacak, kitle bağı kuracak, bunun yarattığı fonla kendi masraflarını karşılayacak. Yok, biz böyle işler yapamıyoruz, böyle gelirimiz yoktur diyenler varsa, böyle birimleri en kısa zamanda dağıtmaktan başka yapacak bir şey olduğunu da zannetmiyorum.

Ve ben parti yerel örgütlerine ödemelerin şu andan itibaren yarı yarıya düşürülmesini, gerisinin ise kademeli olarak, 3. Genel Konferans'ta önerilen tarzda bir çözüme bağlanması gerektiğini düşünüyorum

Bunlar insanları hizaya sokmak için önerilmiş tedbirler değil yoldaşlar. Biz eski şekilde devam edebilecek durumda değiliz, çünkü artık işin son sınırlarına geldik. Bu açıdan yurtdışındaki durum ve koşulları belirtmiş oldum zaten.Yurtdışına ve merkeze bağımlılık sürerse, geliştikçe masrafları daha da büyüyecek parti çalışmasının ihtiyaçlarını karşılayabilmemiz hiçbir şekilde mümkün değil...

(...)

Sergen: Yurtdışında da politik araçlar, yol ve yöntemler geliştirildiği ölçüde, insanlarımız ek katkılar örgütleyebiliyorlar. Katkı kendi dar çevremizin ötesine taşıyor ve çok özel bir teşvik gerekmeksizin gerçekleşebiliyora. Bunu Türkiye'deki işçi direnişlerine yönelik örgütlenen kampanyalarda da görebiliyoruz. Örneğin Makina Kalıp işçilerinden gelen bir mektup, bir bölgede katkı örgütleyebilmenin önünü açıyor. Öteki bölgeler bunun üzerinden onu devam ettiriyorlar. Mali katkı sorununun politik faaliyeti örgütleyebildiğin ölçüde çözebilirsin.

Cezaevindeki yoldaşların yurtdışından kendileriyle uzun süredir yazışan bir yoldaşla ciddi, düzeyli bir politik ilişki sürdürmeleri, örneğin o yoldaşın örgüte, davaya, yoldaşlarına karşı sorumluluk bilincini geliştiriyor ve bu maddi bakımdan destek örgütlemek (kendi başına destek vermek değil, destek örgütlemek) noktasında da kendi sonuçlarını ortaya koyuyor. Kısacası, örgütümüz ve açık alan yurtdışından ek mali katkı bekliyorsa, bunun için gerekli politik araçlar yaratmayı da bilebilmelidir.

Açık alanda merkezi harcamalar açısından gelirler ile giderler arasında özel bir düzeni tutturamazsak, parasızlık gibi saçma bir nedenden dolayı politik faaliyetin sınırlandığı bir sürece doğru gideriz. Örgütün emekçi bir karaktere büründüğünü, sınıf zeminine oturmaya başladığını söylüyoruz. Bugün bir yoldaşımız işten atılsa da bir süre sonra iş bulabiliyor. Böyle bir kimliğe oturduğu ölçüde, ek giderleri karşılayabilecek koşullara ve olanaklara da sahip oluruz.

Semih: Mali sorunların çözümünde sorumlulukların çalışma içindeki tüm güçlere yaygınlaştırılmasının belirleyici olduğunu düşünüyorum. Kendi pratiğimizden, belli deneyimler üzerinden bunu açıklamaya çalışacağım. Bölge organında karar veriyoruz; bölge organı üzerinden her hafta düzenli gazete satışı yapılacak. Bu karar doğrultusunda bölge için bir miktar gazete alınıp satılmaya başlandığında, bir süre sonra problemler çıkıyor. Örneğin gazetelerin parasının geri dönmemesi sorun oluyor. Ama örneğin herkes onar tane gazete satacak diye bir karar aldığınızda ve sorumluluğu en küçük parçaya kadar yaygınlaştırıp denetim uyguladığınızda, başarı şansı daha fazla oluyor.

Burada denetim çok önemli ve bunun kollektif bir denetimin olması gerekiyor. Aynı şekilde mali raporların sadece politik çalışma üzerinden değil, mahalli çalışmalar, gazete satışı vs., bütün bunları kapsayan tarzda hazırlanması gerekiyor. Mali sorunları çözmek için sorumlulukları mümkün olduğu kadar somutlar ve aşağıya doğru yayarsak, sorunu çözümü de kolaylaştırmış oluruz .

Paranın belirli bir merkezde toplanıp aşağıya doğru harcanması, yerel örgütlerde bir sorun alanı oluşturuyordu. Bu yüzden bölgelere yönelik karar aldık; bölgelerin kasası olacak, bu kasalarda gazete parası, aidat ve bağışlar düzenli birikecek ve bölgeler kendi raporlarını verecekler şeklinde. Böylece bölgelerde para birikmeye, fon oluşmaya başladı. Benzer şekilde bölgelerde çalışan profesyonellerin

paralarının bölgeler tarafından karşılanması gibi bir işleyiş gitgide oturabilir. Fonları merkezi oluşturup, diyelim ki aidat ve diğer gelirleri İK'da tutup, profesyonellerin giderlerini de yine buradan karşılarsanız, işleyiş daha farklı oluyor. Sorumluluk ve denetimi en alt birimlere kadar yaygınlaştırabilirsek, mali sorunların çözümünün de her bakımdan önünü açmış oluruz.

Eğer biz bölge organının kendi kasasıyla bir profesyoneli çalıştırabilecek düzeye gelmesini sağlayabilirsek, benzer şekilde açık alanda da bir birimin kendi çalışması üzerinden yaşamasını sağlayabilecek düzeye geliriz. Benzer özellikler taşıyor. Politik-örgütsel faaliyetin her alanında sorumlulukları en alt düzeye kadar yaygınlaştırmak, mali rapor sistemini geliştirmek gerekiyor. Çözüm halkasının bu olduğunu düşünüyorum.

Hazal: Sorun birçok yönüyle tartışıldı, açıklık da sağlandı. Ben örnek oluşturması açısından bir çalışma alanındaki bazı deneyimleri aktarmak istiyorum. Örgütümüzün genel tablosunu yansıtan bir şey değil bu kuşkusuz, bu kaydı da düşeyim.

Bu çalışma alanındaki yoldaşlarımız işe öncelikle aidat, bağış vb.'ni bir sisteme oturtmakla başladılar. Artı, yan bir takım gelirler oluşturup bunu bir fon haline getirdiler. Örgütsel faaliyete ilişkin harcamalar bu fondan karşılanıyor. Yine PYO ve diğer yayınlarımızın bu fon ile alınıp dağıtılmasının sağlanması, tekrar disiplinli bir şekilde bunların paralarının toplanması ve bu fona aktarılması biçiminde bir işleyiş oturmuş bulunuyor. Artı, fazlalık olarak biriken paralar bu fondan örgüte aktarılıyor. Dahası bu yoldaşlar attıkları yeni adımların giderlerini de kendileri karşılayabiliyorlar.

Burada asıl sorun, komisyon metninde, konferans değerlendirmelerinde ve buradaki tartışmalarda ortaya konulan perspektifin ileri bir sorumluluk bilinciyle ele alınabilmesidir. Şüphesiz en önemlisi, örgütü belli bir kitle tabanına oturtmak sorunudur.

Bir kaynak nereden, nasıl oluşuyor? Mevcut çevre ilişkilerine politik müdahaleyle, onları sorumlu davranmaya teşvik etmekle oluyor bu. İnsanlar bunu yapıyorlar, ama eğer biz müdahalemizle gerekli açıklığı ve motivasyonu sağlarsak. Demek ki, öncelikli olarak bizler bu sorunun önemini kavradığımız ve bunun gereklerini yerine getirdiğimiz koşullarda, mali bakımdan kendine yeterli örgütler kurmak için ilk önemli adımlar da atılabiliyor.

Kitle içinde parti çalışması ve bültenler/2

C. Bakır

Popüler siyasal müdahelenin bir aracı olarak bültenler

Bültenlerin işlevi, öncelikle kitle içinde parti çalışmasının popüler siyasal müdahele araçlarından biri olma yönüyle anlam kazanır. Örneğin MYO da, PYO'da kitleler içinde siyasal çalışmadan, onun sorun ve görevlerinden hiç bir biçimde kopuk araçlar değildir. Tersine, MYO ve PYO, kitle içinde siyasal çalışmaya merkezi olarak (demek oluyor ki yerelde de) parti çizgisinde yol gösterir. Ama MYO ve PYO, geniş kitlelere dönük siyasal müdahelenin dolaysız ve popüler araçları değildir. Sınıf ve kitle hareketine devrimci önderlik görevleri üzerinden öncelikle parti güçlerine ve ileri, öncü, devrimci kesimlere yol gösterir. Bu merkezi yayın organları, tüm yerel parti çalışmalarına ve yereldeki, özgüldeki geniş kitlelere dönük örgütlenecek tüm popüler "yerel" propoganda, ajitasyon ve teşhir faaliyetine (ve araçlarına) de siyasal bakımdan yol gösterir. Bu faaliyeti örgütleyecek güçleri siyasal bakımdan eğitir, donatır, aydınlatır.

Bültenler ise kitle içinde parti çalışmasında, kitlelerin geniş kesimlerine dönük popüler politik müdahelenin araçlarından birisidir. İllegal parti bildirileri, legal ya da illegal broşürler vb. de kitlelerin geniş kesimlerine dönük politik müdahelenin diğer dolaysız araçlarıdır. Bültenlerin, konularının seçimi, sorunları ve görevleri işleyişi, uslubu, dili, çıkış periyodu, sayfa sayısı, biçimleri, dağıtımı vb. kitlelerin geniş kesimlerine dönük popüler politik müdahelenin yerel, özgül, güncel ihtiyaçları çerçevesinde belirlenir.

Bültenlerin kullanımını, sadece işçi hareketi gündemi kapsamıyla ve onun da sektörel ya da işyeri sorunları ve iktisadi teşhir, ajitasyon aracı yönüyle ve kitlelerin belirli bir andaki belirli bir yerdeki günlük mücadelesini örgütleme işlevi çerçevesiyle sınırlamamak gerekir. Kitleler içinde yerel parti çalışması ve bunun bir aracı olarak bültenlerde, siyasal bakımdan çok daha geniş bir kapsam (ülke, şehir, bölge, özgül alan ve kesimler, işkolu, işyeri, semt, okul, hatta aile gündemi) çerçevesinde ve (siyasal, ekonomik, sosyal, etnik, dinsel, kültürel, cins ayrımcılığı vb.) çeşitli sorunlar alanı üzerinden müdahele yapılabilir. Bu yönüyle ne yerel parti çalışmasını ve ne de bülten araçlarını belirli dar ve yüzeysel kalıplara sokmaya çalışmak doğru olur.

Diğer yandan bültenlerin ya da belirli bir bültenin her bir farklı kullanımında özel olarak gözetilmesi gerekli olan, müdahele edilen bölge, alan ve kesimlerdeki kitlelerin siyasal düzeyleriyle, yaşamlarındaki, gündemlerindeki çeşitli yakıcı sorunlarla ve mücadelenin güncel süreçleri ve öne çıkan görevleriyle bağı kurmasını başarabilmektir. Bu başarılamazsa eğer, bültenler, kendi içinde ne kadar başarılı, ne kadar popüler, ne kadar kapsamlı siyasal teşhir, ajitasyon da yapsalar ve bu sayede genel bir etki ve sempati de yaratsalar, yerel parti çalışmasında işlevleri gene kaymaya başlar.

Bu sefer sınıf ve kitle mücadelesinin pratik görevlerinden koptuğu ölçüde kendi içinde "yüzer gezer bir yerel yayın" çalışmasına dönüşmeye başlayabilir. Pratik hedef, görev ve önceliklerden kopuk bir siyasal-iktisadi teşhir, ajitasyon "genişliği ve zenginliği" de en az bültenleri dar ve yüzeysel bir kalıba sokmaya çalışmak kadar faydasız sonuçlar doğurur.

Ama bu kendi içinde bültenler üzerinden ortayı çıkan ya da kendi başına bültenler üzerinden giderilebilecek bir sorun değildir. Eğer yerel parti güçlerinin kendi sorumluluk alanında (bölge, işkolu, birim) faaliyetini somut politikalar ve hedefler üzerinden yürütemezse, bu açıdan bir belirsizlik varsa işte o zaman bültenlerde "yüzer gezer" araçlara dönüşebilir.

Kısacası bültenlerin kullanım ve işlevini,

belirli bir sektör ya da fabrikaya dönük mücadeleyi örgütlemenin kendi içinde bir aracı olarak darlaştırmamak, diğer yandan kitlelerin mücadele gündemini, yakıcı sorunlarını, taleplerini gözetmeyen tarzda bir popüler siyasal teşhir ajitasyon aracı olarak ise genişletmemek gerektiğini söyleyebiliriz.

Bültenlerin geniş kitlelere dönük popüler politik müdahele çerçevesindeki anlamı, partinin merkezi ve bu doğrultuda belirlenen yerel özgül politikalarını, müdahele ettiği bölgede, alanda, kesimde, birimde, kitlelerin yaşam ve çalışma koşullarına, öne çıkan ilgi ve duyarlılık alanlarına ve mücadelenin güncel ihtiyaçlarına dönük uyarlamanın bir aracı olabilmeyi başarmasıyla bulur.

Bu ne yüzeysel bir propoganda ne sığ bir ajitasyon ve teşhir, ne de kurusıkı eylem ve örgütlenme çağrısı çıkarmak demektir. Kitlelere "kendi" politik dünyamız, "kendi" devrimci kavramlarımız ve dilimiz üzerinden değil, mücadelenin, yaşamın, işçi emekçi kitlelerin gerçek gündemleri, sınıflar mücadelesinin genel ve yerel olguları, süreçleri, deneyimleri ve dolambaçsız sade dili üzerinden sınıf devrimcisi bir seslenme belirleyici önem kazanır.

Bültenleri çeşit, konu, muhteva, biçim, kullanım, işlev vb. açısından belirli bir tek kalıba dökmeye çalışmak her bakımdan faydasızdır. İşçi ve emekçi kitlelere popüler politik müdahelenin araçlarından biridir. Bugün partinin kitleler içindeki politik çalışması öncelikle, işçi ve emekçi kitlelerin sermaye iktidarı ve saldırıları karşısında birleşme, örgütlenme, mücadele kapasitelerini, militan direniş ve savaşma yeteneklerini geliştirmenin, işçi ve emekçi kitleler içinde düzenin ve düzen güçlerinin ideolojik, politik, kültürel nüfuzunu kırmanın, süreçlerin ve mücadelenin öz deneyimleri temelinde kitlelerin devrimci siyasi eğitimini geliştirmenin ihtiyaçlarına kilitlenir. Bültenler de geniş kitlelere müdahelede kendi yönünü, içeriğini, uslubunu ve çeşitli işlev ve biçimlerini bu doğrultuda kazanır. Kitlelerle devrimci birleşmede mesafe alındığı ölçüde yerel ve özgül bültenlerde bu sürecin deneyimleri ve ihtiyaçları çerçevesinde daha işlevsel biçimlere kavuşur.

Bültenlerde ya da (daha seri bir kullanım imkanı sağlayan) özel sayılarında müdahele ettiğimiz kesimin mücadele gündeminde yer alan, yaşamında yer tutan, çevresinde olup biten ve tabi ki devrimci sınıf mücadelesinin çeşitli görevleri karşısında mevcut düşünce ve davranışını etkileyen, güncel konu, olay ve sorunların işlenmesine özel bir önem vermeliyiz. Bunların bir çoğu sadece bültenler üzerinden değil, kitleler içindeki günlük çalışmamızda da genellikle seyrek bir yer bulmaktadır kendine. Bu da kitleler içinde siyasal çalışmanın etkili, kuşatıcı olmasını güçleştiren önemli bir etkendir. Oysa işçi ve emekçilerin günlük yaşamının "küçük" ayrıntıları, "basit" sorunları, doğru bir bakışla yaklaşıldığında tüm temel siyasal gerçekleri kesen, onlar tarafından koşullanan bir alandır.

İşçi emekçi kitlelere dönük popüler politik müdahele çerçevesinde (sosyalist ve demokratik ajitasyon, siyasal teşhir) bazı örnekler verebiliriz;

*Bir iş kazasından sonra taziye açıklaması yapan çalışma bakanın ve bu konuda devletin gerçek yüzü, yasaların gerçek işlevinin ne olduğu olgular ve göstergeler üzerinden işlenebilir. İş güvenliği ile ilgili hiç bir tedbirin alınmaması, hiç bir denetimin yapılmaması, sendika ağalarının bu konuda kıllarını kıpırdatmamaları, emekçinin fabrikada da askerde de kurbanlık koyun muamelesi görmesi, kaza geçirince ölmesi ya da tazminatsız işten atılması, bunun yanısıra işçi ve emekçiler için hastahanelerin paralı hale getirilmesi, burjuvaların ise özel uçaklarla ABD'ye tedavi için gitmesi, meclis hastahanesinin tam bir yolsuzluk yuvası olması vb. işlenir, örneğin bu iş kazalarının yoğun olarak yaşandığı bir fabrikada çalışma bakanlığına dönük olarak protestoya dönüşecek bir eylem önerisi, yanısıra çeşitli somut talepler vb. ile birleştirilebilir...

*Türkiye milli takımının futbolda Avrupa şampiyonluğuna oynaması ve işçilerin kendi sorunlarından çok buna önem vermesine atıfta bulunarak, Türkiye'nin iş kazalarında, işsizlikte, sefalette Avrupa şampiyonu olması olgusu ile birlikte işlenebilir...

*İşçilerin neden devrimci ve sosyalist basını okuması, ona yazması ve çevresinde dağıtması gerektiği bir yazı konusu edilebilir. Okumaya zaman ya da para bulamıyorum diyen işçilere düzenin emekçileri mahkum etmeye çalıştığı cehalet ile dayattığı sefalet arasındaki

ilişki anlatılabilir. İşçilerin kahve masalarında, televizyon karşısında zaman öldürmesi konu edilebilir. Bu somut bir çağrı ile örneğin "İşçi evlerine güç verelim, emekçi halkımızın, sınıfımızın mücadele kültürünü yaşatalım!" birleştirilebilir....

*Bir polis şefinin haksız olan kendisi olduğu halde, arabasıyla hafifçe kendine çarptı diye bir vatandaşı arabadan indirip cümle alemin içinde tekme tokat dövmesi, ana avrat sövmesi ve bunun üzerine daha rütbeli bir şefi tarafından "bu iş böyle alenen yapılır mı, çek karakola, ne yapacaksan orada yap" mealinde azarlanması olayı üzerinden, devlet terörünün gizli ve açık biçimleri, demokrasi şalının anlamı, polis aygıtı, zindanlar, işkence vb. teşhir edilebilir.

*Fabrikaya gelip her gün bedava karnını doyuran polislerin yarın bu borcunu işçiler direnişe çıktığında patrona köpeklik yaparak ödemesi gerçeği üzerinden işçi-işveren-polis, ya da emek-sermaye-devlet ilişkisi anlatılabilir

*İşçiler arasındaki hemşehrilik bağlarının işyerinde ve ülkede sınıfın birliğinin önüne nasıl çıkartıldığı ve hangi sonuçları nasıl doğurduğu, kimin tarafından desteklendiği vb. işlenebilir.

*Sendika ağalarının ne yediği, nerede gezdiği ve bunları ne sayesinde ne pahasına edindiği, bunların işçiye faturasının ne olduğu, sendika ağalarının işbirlikçi fikirleri ile işbirlikçi yaşantıları arasındaki bağ çeşitli somut örnekler üzerinden teşhir edilir, MGK sendikacılığı bunun üzerinden anlatılabilir...

*Vatan millet diyen faşistlerin ülkede emperyalizme ve sermaye iktidarına, yerelde ise ülkücü işçi dernekleri üzerinden patronlara nasıl taşeronluk ve uşaklık yaptıkları çeşitli olgular üzerinden anlatılabilir..

*Yerel milletvekillerinin kirli çamaşırları, yerel belediyede dönen dolaplar ve ama faturanın nasıl işçilere ve emekçi halka çıkartıldığı

Buna benzer onlarca, yüzlerce değil sayısız denilebilecek konu, olay; tüm ezilen kesimlerin maruz kaldığı sömürünün, baskının, zulümün, haksızlıkların, eşitsizliklerin binbir çeşidi ve bunların üzerine sermayenin ve uşaklarının örtmek istediği şalın kaldırılması, gerçeklerin teşhir edilmesi...

Devletin, sınıfların, sınıfların siyasal temsilcilerinin gerçek konumlarının, gerçek çıkarlarının, bu çıkarları gizleyen demogojilerin sergilenmesi... Düzen içinde bir gelecek kazanma konusundaki dayanaksız hayallere ve boş beklentilere vurulması. İşçi ve emekçi kitlelerin, fabrikasında, semtinde, köyünde, şehirinde, ülkesinde, yaşamında, tarihinde, ilişkilerinde, çevresinde zaten varolan, bilinen, görülen, duyulan, yamsıra televizyondan, gazeteden haberini aldığı ya da alamadığı vb. olgular, ilişkiler üzerinden düzenin temel gerçeklerinin de, belirli bir alan ya da işyerindeki mücadele görevlerinin de altının çizilmesi...Bunlar ile taktik politik görevler arasındaki bağın kurulması...

Bağın kurulması çünkü, işçi ve emekçi kitlelerin her bir kesimi (alan, sektör ya da birim) bugün aynı temel sorunları yaşıyor ve yaşanan her temel sorun, dahası kitlelerin günlük yaşamındaki her "önemsiz" ve "küçük" ayrıntı bile gelip bunlara bağlanıyor, sonuçta bunlar tarafından belirleniyor. İşçi emekçi kitleler kendileri yeterince bilincinde olsun ya da olmasın, bu temel sorunlar konusundaki temel tutumlar üzerinden saflaşıyor. Bu temel sorunlar konusundaki başlıca tutumlar siyasal akımların yörüngelerine tekabül ediyor. Biz, işçi ve emekçi kitleleri kendi sınıflarının devrimci çıkarları için sınıf mücadelesi ve parti saflarına çağırırken, düzeni, düzen partilerini, düzen politikalarını mahkum ederken, bu temel sorunlar üzerine partimizin tutumunu kitlelere açıklayacağız.

Bu kitleler içindeki günlük siyasal çalışma ile sadece taktiğin değil, program arasındaki bağın da kurulmasını sağlayacak. Çünkü programımız işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin en geri kesimlerinin bile ne güncel, yakıcı sorunlarından ne de günlük yaşam ve mücadelesinin çeşitli alanlarından kopuktur. Programımız aynı zamanda bugünkü mücadeleye yol gösteren devrimci bir eylem kılavuzu olarak kavranmak zorundadır. Düzenin işçi sınıfı ve emekçi kitlelere dayattığı ve yaşattığı temel sorunların kaynaklarını ve bu sorunlardan kurtuluşun koşullarını, gereklerini ve bu doğrultuda mücadelenin yolunu açıklamaktadır. Önemli olan partimizin program, taktik ve politikalarının sınıf mücadelesinin güncel devrimci gerekleri temelinde kavramak ve onları kitlelerin gerek

siyasal düzeyine, gerekse de günlük mücadelesine yol gösterici bir uyarlamanın yol yöntem biçim ve araçlarını geliştirerek kitlelere sahiplendirmektir.

İşçi ve emekçi kitleler nasıl yaşıyor ve ne düşünüyor?

Yerel parti örgütlerimiz kitle içinde parti çalışmasını başarıyla örgütleyebilmek, yanısıra bülten aracını işlevsel kullanabilmek için, yereldeki ya da sorumlu olduğu özgül alandaki çeşitli sınıf ve katmanların yaşam ve çalışma koşulları ve bunun seyri, egemen fikirleri, temel siyasi eğilimleri, sosyal kültürel gelenekleri, dinsel etnik özellikleri, devletle, yerel yönetimle ve diğer sınıflarla ilişkileri, örgütlenme, mücadele geçmişleri vb. konusunda bilgi, gözlem ve değerlendirmelerini partimize düzenli olarak yazmalıdır.

İşçi ve emekçi kitlelerin *değişik kesimleri* hangi somut koşullarda yaşıyor? Gene *değişik kesimleri* değişik sorunlar karşısında nasıl bir tepki veriyor ve neden? Devlete bakışları ne, çetelere bakışları, meclise ve düzen partilerine bakışları ne? Ailesine, çocuklarına, çocuklarının geleceğine bakışları ne- Bu düzenden gelecekten ne bekliyor, ne umuyor? İşyerindeki patrona, ustabaşma, patronun uşaklarına bakışı ne? İşçilere, işçilerin mücadelesine, tezgah arkadaşına bakışı ne? Zenginlere, TÜSİAD'a, Koç'a, Sabancı'ya bakışı ne? ABD'ye, yeni dünya düzenine, ABD'ya boyun eğmekten başka çare yok fikrine bakışı ne? Kürtlere, Kürt halkının mücadelesine, ulusal baskı ve eşitsizliğe bakışı ne? Orduya, generallere, polise, polis copuna, asker dipçiğine bakışı ne? Balkanlardaki savaşa bakışı ne, örneğin kendi çocuğunun böyle bir savaşa gönderilmesine bakışı ne? Sendikalara, sendika ağalarına bakışı ne? Bugün çeşitli mücadele, eylem ve örgütlenme biçimlerine bakışı ne? Devrimcilere, örgütlü mücadeleye, komünistlere, devrime, sosyalizme bakışı ne?

Belirgin fikirleri yoksa, eğilimleri ne yönde, tepkileri ne yönde ve neden, hangi deneyimler, hangi kaygılar, hangi çıkarlar, hangi ayrıcalıklar, hangi beklentiler üzerinden? Tüm bu konularda zihniyetinin, fikirlerinin, yaklaşımının yanısıra pratiği, davranışı, eylemi ne yönde? Bunlar ne zaman, hangi koşullarda nasıl ve ne ölçüde değişiyor ? İşçi ve emekçi kitleler parti çalışmasına, parti politikalarına, parti güçlerinin müdahelesine nasıl (olumlu ve olumsuz yönleriyle) tepki veriyorlar ve neden?

Tüm bu soruların yanıtları, dışarıdan, genel gözlemleme yöntemiyle değil, etkin bir devrimci siyasal müdahele pratiği, kitlelerin siyasal bilincini ve eylemini geliştirme pratiği içinde öğrenilebilir. Bu konuda kitle içinde siyasal çalışmada alnıcak her gerçek mesafe, bunun siyasal deneyimleri üzerinden daha ileri mesafe almanın, yerelde daha kapsamlı ve etkili bir siyasal faaliyet yürütmenin önünü açacaktır.

Ve işçi emekçi kitleler siyasal eğitimi, genel kavramlar üzerinden giderek değil, siyasal yaşamın somut olguları, gözlemleri, ilişkileri, izlenimleri ve deneyimler vb. üzerinden giderek kazanırlar. Siyasal yaşamın, günlük mücadelenin, işçi ve emekçi kitlelerin yaşam ve çalışma koşullarının, gerçek olguları, deneyimleri, sorunları, görevleri ile bağı sağlamca kurularak yürütülecek siyasal teşhir ve ajitasyon faaliyeti, yükü sadece yazılı seslenme biçimlerine ve bültenlerin üzerine bırakılmayacak kapsamda, zenginlikte örgütlenebildiği ölçüde kitleler içinde parti çalışmasına da geniş bir etkinlik alanı açacaktır

Bültenlerin birim çalışmasına dönük özel kullanımı

Yukarıda, yerel bültenlerin sektörel ve iktisadi-sendikal mücadele-müdahele görevleri çerçevesinde kurgulanmasının, kitle içinde parti çalışmasının görevleri açısından da, tek tek fabrika birimlerine dönük çalışmanın görevleri açısından da ve bültenlerin çeşitli işlevleri açısından da bir darlaşma anlamına geldiğini belirttik.

Ama bu ne yerel çalışma içinde fabrika-işyeri birim çalışmalarının özel önemini, ne de bülten türü araçların aynı zamanda belirli bir fabrikaya, işkoluna dönük kitle çalışmasının ihtiyaçları üzerinden özel kullanım gerekliliğini ortadan kaldırır. İktisadi-sendikal mücadele, çalışma ve yaşam koşullarının iyileştirilmesi mücadelesi, programımızda emeğin korunması bölümünde karşılığını bulan işçi sınıfının başlıca mücadele alanlarından biridir. Mevcut koşullar sınıf mücadelesinin bu alanını daha da

yakıcı ve önemli kılmaktadır. Yukardaki bölümlerdeki vurgu, bu mücadele alanını ve görevlerini küçümsemek değil, ama bu mücadeleye verilen önemin ve atfedilen rolün yığınların siyasi eğitimini geliştirme ve devrimci eylemini yükseltme temel görevinin önderlik gereklerini geri planda bırakmamasına dönüktür.

Burada fabrika kitle çalışmasında bültenler (ya da özel sayıları) üzerinden müdahelenin sözkonusu fabrikaya dönük somut bir "fabrika politikası"na bağlı olarak yürütülmesinin ve çalışmanın birimdeki mücadeleci, öncü kesimlerle birlikte örgütlenmesinin tayin edici önemini vurgulamak gerekir. Her bir önemli (temel, büyük, stratejik) fabrikada ve işletmede, işçilerin yaşam ve çalışma koşullarını iyileştirme (iktisadi/sendikal) mücadelesini örgütleme yönündeki özel çalışma, sektördeki, işyerindeki mücadelenin gerçek koşulları, öne çıkan sorun alanları, mücadelenin mevcut güçleri, imkanları, işyeri ve işkolu özgülünde taleplerin formülasyonu, sendikal örgütlenmenin, işyeri temsilcilerinin durumu, konumu, işçilerin örgütlülük düzeyi, mücadele deneyimleri, eylemi yükseltmenin koşulları, biçimleri vb. çerçevesinde değerlendirmelerle birleşen ve kısa vadenin ötesinde hedefler (işyeri temsilciliği ve sonra şube düzeyinde sendikal mevzi kazanmak, taban örgütlenmesini sağlamlaştırmak ve yaygınlaştırmak) üzerinden kendini tanımlayan belirli politikalara bağlandığı ölçüde işlevsel olacaktır. Yoksa, özellikle büyük temel işletmelerde zamansız çıkışlar, hatalı müdaheleler, politikasızlık olduğu kadar yanlış politikalar, birimdeki kitle mücadelesine de, parti çalışmasına da yarar getirmeyen sonuçlar doğurur.

Birim politikaları ve bu çerçevede yürütülen kitle çalışmasının ihtiyaçlarıyla uyumlu bir bülten (ya da özel sayı) kullanımı gereklidir. Örneğin her özel sayıda ya da her yazıda fabrikadaki bütün somut sorunları (sanki bir fabrika raporu gibi) birer birer sayıp döken sonra da kitlelere "*birleşelim, örgütlenelim, mücadele edelim*" çağrısı çıkaran ya da tersinden somut sorunlara, taleplere hiç değinmeden genel bir devrimci ajitasyon teşhir yapan kullanım ve müdahele biçimleri genellikte etkisiz olmaktadır.

Bültenlerin fabrikalara dönük seslenişi, biçim olarak mümkün olduğunca kısa, uslup olarak doğal, dil olarak sade, dolambaçsız, sorunları ortaya koyuşu güncel örnekler üzerinden çarpıcı olabilmeli, birden çok sorunu birlikte işlemek yerine öne çıkan yakıcı bir sorun üzerinden sözünü söylemeli, sorunu nasıl gördüğünü, ve bu sorun karşısında ne yapmak gerektiği konusundaki tutumunu, işçilere çağrısını son derece berrak, okuyan her işçinin rahatlıkla anlayacağı bir şekilde ifade edebilmelidir.

Bunun yanısıra yarın bölgemizde önemli bir direniş patlak verir, dışarıdan dahi müdahele ediyor olsak politikamızı bu direnişin ihtiyaçları özgülünde bir bülten aracı üzerinden taşımaya, bu aracın direnişin öncüleri tarafından sahiplenilmesinin sağlamaya çalışırız. Yarın bir işyerinde işkolunda öncü kesimlerle birlikte sendikal muhalefet çalışmasını kitlelere dönük örgütlemek çerçevesinde bülten türü araçları böyle bir işlevin kullanım ihtiyaçları üzerinden gündeme getiririz. Bir başka yerde sendika temsilciliğinin ya da sendika şubesinin bülten imkanına benzer ihtiyaçlar doğrultusunda işlev kazandırmaya çalışırız. Yeri gelir, işçilerin, arkasında bir politik grubun varlığı düşüncesiyle geri durmaları ya da sendikanın bu yöndeki gerici basıncı yüzünden sözümüzü, tutumuzu bülten üzerinden değil daktilo ile yazıp çoğaltıp elden dağıtmayı tercih ederiz. Yani bülten vb. araçları birimdeki iktisadi-sendikal çalışmanın politikası ve ihtiyaçları doğrultusunda esnek kullanım biçimlerine, mücadelenin somut koşullarını, seyrini gözeterek uyarlarız. Burada da kalıpçı bir yaklaşım sergilememek gerekir.

Özellikle bültenlerin işçi kitle çalışmasında, fabrika işyeri birimlerinde, sanayi sitesinde ya da sektörel bazda günlük (iktisadi-sendikal) mücadeleyi örgütlemeye dönük kullanımında alandaki öncü işçilerle birlikte hareket etmek ve işçilerin bu aracı sahiplenmesini sağlamak daha da özel bir önem taşır. Bu çerçevede bir kullanımda bültenin adı, imzası, biçimi vb. ikincildir. Önemli olan kitlelerin kendi yakıcı sorunlarına sahip çıkmasına, bu doğrultuda birliğini, örgütlenmesini, mücadelesini geliştirmesine hizmet etmesidir. İmzası A fabrikasından "sınıf devrimci işçiler" olmaz da,

"haksızlığa boyun eğmeyen işçiler" olur. Bu, kendi başına hiç de önemli değildir. Parti bu çalışmanın içinde mi, burada yönlendirici bir konumda mı, önemli olan budur. Önemli olan politik faaliyetin sürekliliği ve kitle hareketin önünü açmaktır, kitleler mücadele süreçlerinin eğiticiliği zemininde haksızlığa boyun eğmemek ile sınıf devrimciliği arasındaki kopmaz bağı daha sağlamca kavramaya başlarlar. Sekter değil esnek, itici, dışlayıcı değil kucaklayıcı, seferber edici, dikte edici değil yol gösterici biçimler altında işlev kazandırmak gerekir.

Ve diğer bazı noktalar

*Bültenlerin legal biçimler üzerinden kullanımı, çeşitlendirilmesi ve yaygınlaştırılması (bölge ve şehir bültenleri)

Daha geniş kesimlere müdahele ihtiyacı, görsel bakımdan daha kaliteli bir biçim ihtiyacı, yanısıra belirli bir bölgedeki illegal, yarı legal ve legal güçlerin ortak kullanım ihtiyacı, ve faaliyetin alanlar ve politikalar üzerinden ortaklaştırılma ihtiyacı vb. tüm bu ihtiyaçlar üzerinden bültenlerin legal kullanımına ağırlık vermemiz gerekiyor.

*Bültenlerin diğer parti yayınlarıyla, değişik bültenlerin birlikte kullanımı

Yerel bültlenlerin kitlelere politik müdahelenin popüler bir aracı olarak etkin ve işlevsel kullanımının, aynı bölgede PYO nun daha etkin ve yaygın kullanımın önünü açması gerekir. Yanısıra yerele dönük oldukça kapsamlı yürütülmesi gereken günlük ajitasyon, teşhirin yükünü PYO'nun üzerinden alacaktır. PYO'ya aynı çalışmanın deneyimleri, sorunları, görevleri üzerinden ama daha ileri kesimlere hitap eden ve daha ileri bir düzeyi ifade eden yazılar yerelden gidecektir. PYO'nun yerel yazarları, kadroları böyle bir süreç içinde şekillenecektir. Belirli bir bölgedeki parti örgütleri ve güçleri bölge faaliyetinde partinin tümmerkezi ve diğer temel çalışma araçlarını (GYO, KEB) kullanacaklardır. KEB süreç içinde kendi alanına dönük ileri politik organ düzeyine yükselebildiği ölçüde, yerellerde, işkollarında KEB bültenleri çıkabilecektir.

Yerellerden siyasal çalışmanın, kitle mücadelesinin haberleri, deneyimleri, dersleri, değerlendirmeleri, beklentileri, istekleri merkezi organlara (bültenler üzerinden ve diğer örgütsel araçlar üzerinden) ulaştıkça merkezi organlar da bunu gözeterek kendi önderlik işlevlerini daha etkin yerine getirebileceklerdir. PYO, GYO üzerinden merkezi propoganda ve ajitasyon, teşhir gitgide daha hedefli, sistemli, kapsamlı, derinlikli ve zengin bir muhtevaya kavuşacaktır. Bültenlerin yanısıra yerel ve merkezi güçler üzerinden, genel ve yerel kullanıma dönük broşür araçlarını devreye sokulabilir. Bunlar öncelikli ihtiyaçlar üzerinden ve ihtiyacı karşılayabilecek kişiler tarafından yazılır ve her bölgede kitleler içinde parti çalışmasında yaygın olarak kullanılır.

*Bültenler mali bakımdan partiye yük olmamalıdır. Bu yön çok önemsenmeli, gözardı edilmemelidir. Bültenler, hazırdan değil, yerel çalışmanın güçleri ve imkanları üzerinden finanse edilecektir. Bu yüzden yerel parti örgütü ve güçleri bültenleri periyodunu, sayfa sayısını, basım sayısını, diğer masraf gerektiren yönlerini vb. planlarken bunun kaynaklarını yaratmayı ve karşılamayı da üstlenmiş olacaklardır. İşçilerin maddi katkısı sahiplenme derecesinin ve bültenin işlevsel kullanımın bir göstergesidir.

*Legal bültenler ağırlıklı olarak kullanılsa bile, yarı legal biçimlerini de sürdürmeye devam etmek gerekir. Yoksa günü güne müdehele yerine çıkacak sayıyı bekleme eğilimi gelişir ve kullanım işlevsizleşir. Yanısıra işçi emekçi ve gençlik kitleleri içinde yasadışı araçların yarı legal biçimler altında da olsa kullanım bilincini ve pratiğini her fırsatta geliştirmemiz gerekir. .

*Bültenlere işçi katkılarının örgütlenmesi, işçilerin (yazı yazarak, dağıtarak) sahiplenmesi, bültenlerin bölgedeki işçi ve emekçilerin mücadele kürsüsü haline getirilmesi, bunun özel olarak gözetilmesi ve bunu kolaylaştırabilecek esnek yaklaşımlar gereklidir.

*Kullanım işlevselliği, müdahelenin etkili olabilmesi için zamanında devreye sokabilmek gerekir. Olayın perde arkasını sıcağı sıcağına teşhir etmek, eyleme günü gününe müdahele etmek gerekir (örneğin legal aylık bülten periyodu çok aralıklıdır bu bakımdan, bunun yerine az sayfa ama örneğin 15 günlük bir periyod tercih edilebilir)

Örgüt çalışmasının sorunları ve ihtiyaçları

Komünist hareketin bugün ideolojik, örgütsel ve politik olarak yakaladığı niteliği parti düzeyiyle ifade ediyoruz. Bu kuşkusuz hareketimizin ilk doğuş anından başlayarak sınıf mücadelesi içinde ideolojik planda tuttuğumuz mevzinin örgütsel olarak da karşılığını bulduğunu, sürekli yeni güçlerle büyüdüğümüzü ve siyasal etki kapasitemizi artırdığımızı gösteriyor. Sonuçta partiyi kurmakla kazandığımız düzey, sınıf hareketiyle birleşmenin ve bu temel üzerinde güçlenmenin asgari örgütsel birikiminin yaratıldığı zemindir. Bu yalnızca yeni güçlerin kazanılması üzerinden nitel bir büyümeyi ifade etmiyor. Aynı zamanda, devrimci hareketin tüm bir geçmiş pratiğinden süzülmüş derslerin bilince çıkarıldığını ve esasta 11 yıllık mücadele içinde kazandığımız örgütsel deneyim ve birikimi anlatıyor. Küçük-burjuva devrimci hareketten kopuşumuz aynı zamanda onun küçük-burjuva örgüt anlayışı ve pratiğinin sorgulanması ve aşılması demekti. Dolayısıyla örgütsel birikimimiz parti düzeyine denk gelen bir niteliksel birikimdir de. Partimizin her gelişme aşamasında örgütsel gelişme süreçlerimize gösterdiğimiz yakın ilgi, ve dahası bu ilginin özellikle Merkez Yayın Organı üzerinden sürekli canlı tutulması ve güncel olarak işlenmesi, buna önemli bir göstergedir.

Fakat parti düzeyi bu konuda tamamlanmış bir süreci tanımlamıyor. Parti canlı bir organizma olarak, her gelişme aşamasında daha büyük bir örgütsel çalışma kapasitesi ortaya koymak zorundadır. Bu aynı zamanda geçmiş dönemlerdeki eksikliklerimizin saptanması ve giderilmesine yönelik büyük bir iradenin ortaya konması ölçüsünde olanaklı olacaktır.

Örgütsel faaliyetimiz içinde saflarımıza akan yeni ilişkilerin taşıdığı küçük-burjuva zaaflardan arındırılması, örgütlenmesi ve kadrolaştırılması, bugün daha özel olarak üzerinde eğilmemiz gereken temel eksiklik alanlarımızdan biridir. Birleşik-politik bir sınıf hareketinin olmadığı, partinin sınıf kitleleri içinde erimediği ve onun öncü kesimleriyle organik birliğini yaratamadığı koşullarda, sınıf dışı kesimlerin partiye akışı önemli bir ağırlık oluşturmaktadır. Esas olarak siyasal etki gücümüzün bir sonucu olan bu durumu, örgütü bozan değil, güçlendiren bir duruma çevirmek, temel önemde bir sorun olarak karşımızda durmaktadır. Henüz sınıf zemini üzerinde kadrosal açıdan güçlü bir tarzda beslenemediğimiz bugünkü koşullarda; mevcut örgüt kültürü ve düzeyimizi proleter-sosyalist ideolojimizin gelişkin düzeyine yakınlaştırmayı, ancak bu yeni güçleri proleter örgüt yaşamı üzerinde eğiterek ve dönüştürerek başarabiliriz.

Saflarımıza sürekli olarak yeni güçler akıyor. Ve bunları birincisi; değiştirip-dönüştürmede, ikincisi; örgütlemede, kalıcılaştırmada ve kadrolaştırmada, henüz ciddi zaaflarla karşı karşıyayız. Denilebilir ki bu süreç büyük ölçüde kendiliğinden işlemektedir. Yeni güçler, birebir ilişki biçiminde tutulduğu, özel bir çabayla eğitilemediği ve kollektif bir organ çalışması içinde ileriye çekilmediği oranda ise, ya geriye düşüşler kaçınılmaz oluyor, ya da bunlar en geri ölçekte partiyle sınırlı bir ilişki düzeyinde kalıyorlar, çevreci ilişkileri/özellikleri geliştirip güçlendirmenin bir zemini haline geliyorlar.

Saflarımıza gelen yeni ilişkilerin eğitimi, sadece taşıdığı küçük-burjuva zaafların parti içinde bozucu bir etki yaratması tehlikesinden doğmuyor. Bu önemli bir yan olmakla beraber, esasta bizim sorunumuz; daha güçlü bir pratik-politik faaliyeti oturtmak ve en geri ilişkiden dahi politik bir verim elde etmeyi başarmakla ilgilidir. Zira yeni ilişkilerin devrimci kültür temelinde eğitilmeleri, dönüştürülmeleri ve sınıf intiharını gerçekleştirmeleri de, onların disiplinli ve planlı bir örgütsel faaliyetin içine ne ölçüde taşınabildiğiyle bağlantılıdır. Sadece sınırlı bazı kadroların omuzları üzerinde yükselen bir pratikle bunun başarılamayacağı ise kesindir.

Tam tersine bu, faaliyet üzerinde dağıtıcı ve güçleri parçalayıcı bir rol oynayacaktır. Partileşmeyle birlikte politik hedeflerimizin genişlediği düşünülürse, çevre ilişkilerimizin eğitilmesi, pratik-politik faaliyetimizin asli unsurları haline getirilmeleri, bir zorunluluk olarak karşımızda duruyor.

Küçük-burjuva devrimci örgütlerin bu konuda iki ayrı uca sapan pratiği, bizim için uyarıcı olmalıdır. Sözkonusu örgütlerde bir çizgi ve kültüre dönüşen bu zaaflar doğru tanımlanmalı ve saflarımızdaki etkilerine karşı sert bir mücadele yürütülmelidir.

Birincisi; küçük-burjuva devrimci hareketlerin örgütsel pratikleri politik kitle çalışmasından uzak olduğu ölçüde, çevre ilişkileri içinde kalıyor ve onlar üzerinden de politik bir faaliyet yürütülemiyor. Bu, ya çevre ilişkilerinin edilgen bir konumda tutulmaları biçiminde kendini gösteriyor. Ya da, "ileriye çekme" adına, üzerinden örgütsel çalışma yürütülebilecek doğal alanlarından koparılarak, üst boyutta örgütsel pratiklerin içine çekilmeleri biçiminde kendisini açığa vuruyor. Sonuçta bu, politik faaliyetin içinde çok yönlü bir eğitime tabi tutulamadıkları için, onlardaki mücadele eğilimlerinin kırıldığı bir alan oluyor. Kuşkusuz burada zaaflı olan, yeni bireylerin örgütsel pratik içine çekilmeleri değildir. Fakat bu yapılırken, mevcut düzeyleri ve eğilimlerinin gözetilmemesi, daha da önemlisi, önlerine politik hedeflere dayalı bir örgütsel faaliyet konulamamasıdır. Bu başarılamadığı ölçüde ise, küçük-burjuva devrimci örgütlerin yaygın bir ilişki ağına sahip olduğu koşullarda dahi, bunlar şekilsiz bir yığın olmanın ötesine geçemiyor. Dolayısıyla önlerini açacak bir kollektif çalışma oturtulamadığı için, yeni ilişkiler, politik çizgiyi yaratıcı bir tarzda yaşama geçiren inisiyatifli kadrolara dönüştürülemiyor. Örgütün çevresinde teknik bir malzeme yığını olarak kalıyor.

Kuşkusuz bu zaafiyetin bizim saflarımızda da belli etkileri var. Fakat bu, bu alandaki politik tutumumuzdan, ya da benzer bir tarz çalışmayı yürütüyor oluşumuzdan kaynaklanmıyor. Tam tersine, politik yaklaşımda ayrıştığımız bu alanda benzer etkilerin bizde de varlığını göstermesi, partinin açığa çıkarılan politik ihtiyaçlarının yeterince gözetilememesinden kaynaklanıyor.

Kazanılan yeni ilişkiler, bugün daha çok bir ilk ideolojik yönelim üzerinden saflarınıza geliyorlar. Ve çoğunlukla da, uzun ve sistemli bir örgütsel pratik deneyimleri olmuyor. Dolayısıyla, bu ilişkilerin eğitilmesi, ideolojik-politik her açıdan geliştirilmesi, daha acil bir ihtiyaç oluyor. Bu parti kuruluş kongremizin eksiklik olarak saptadığı, açıklığa kavuşturduğu ve tüm parti örgütlerinin eline somut bir görev olarak koyduğu sorundur.

Çevre ilişkilerinin örgütlenmesi, partinin pratik-politik çizgisi yönünde seferber edilmesi ve en nihayetinde kadrolaştırılması -tüm bunlar gerçek anlamını organ faaliyeti içinde bulur. Çünkü partinin politik çizgisi esas olarak yerel organlar, hücreler gibi mahalli örgütler üzerinden yaşama geçirilir. Mahalli organların görevi, partinin sınıf çizgisini, politik hattını kitlelere tanıtmak, onları örgütlemek ve mücadeleye yöneltmektir. Organların anlamı faaliyeti günübirlik, kendiliğindenci bir akışa bırakmamak, tüm ayrıntılarına kadar düzenlemek ve planlamaktır. Bu, daha büyük bir politik verim elde etmenin olduğu gibi, örgütün iç bütünlüğünü korumanın da olmazsa olmaz koşuludur. Bir partinin siyasal yaşamdaki ciddiyetinin ölçüldüğü alanlardan birisi disiplindir. Organlar, komünist partinin, başta işçi sınıfı olmak üzere emekçi yığınlar ve gençlik içindeki siyasal çalışmasını yürüten geniş ve yaygın araçlar olmanın yanında, doğallığıyla parti yaşamının disipline edilmesidir de. Bu çalışmanın başarısı ise, herşeyden önce, sözkonusu organların yetkinliğiyle, çalışmayı hangi ölçüde planlı, programlı ve kollektif yürttüğüyle ilgilidir.

Organ çalışmasının esasları

Herşeyden önce organ çalışması konusunda önemli bir birikim ve deneyime sahibiz. Fakat bu konuda önemli zaaflarla da karşı karşıyayız. Örneğin birçok durumda partinin temel bir mahalli organının bulunduğu bir yerde bile, çalışma bu organ üzerinden değil, daha çok tek tek üyelerin inisiyatifleri ölçüsünde yaşama geçiyor. Bu kendisini en belirgin biçimde, politik faaliyetin planlanmasına, denetlenmesine ve faaliyetin başarısının sınanmasına yarayan

organ toplantılarının birçok durumda ayak üstü yapılması gibi sonuçlar üzerinden gösteriyor. Burada ciddi bir planlamadan bahsedilemeyeceği gibi, ciddi ve disiplinli bir organ iç yaşamından da bahsedilemez.

Toplantıların aksaması, sürekli kendini tekrar etmesi, ya da görüş alış-verişi düzeyini aşamaması, kısacası gerekli önemin verilmemesi, onun örgüt yaşamındaki yeri ve işlevinin yeterince bilince çıkarılamaması ile bağlantılıdır. Bu, politik faaliyetin gereklerinin ve bu çerçevede partinin çıkarlarının yeterince gözetilememesinin de bir göstergesidir.

Organ toplantısı, örgüt yaşamında ve organ çalışmasında temel önemde bir yere sahiptir. Kendi alanında bir önderlik misyonuna sahip organların, bu işlevini yerine getirmesi, herşeyden önce çalışmanın çok yönlü muhasebesinin yapıldığı ve açığa çıkan sonuçlar üzerinden yeni dönemin temel perspektiflerinin, yönelimlerin ve müdahale alanlarının saptandığı güçlü organ toplantılarıyla mümkündür. Toplantıların bu işlevini yerine getirmesi ise, şu hususların tam olarak bilince çıkarılmasına bağlıdır:

* Toplantılar sistemli ve mümkün mertebe tam katılımla yapılmalıdır. Bu her üyenin organa ve faaliyete karşı sorumluluğudur. Toplantılara karşı süreklileşmeye yüz tutmuş bir sorumsuzluk varsa, bu durum partinin yetkili organlarına iletilmeli ve gerekirse cezai yaptırım gündeme alınmalıdır. Organ toplantıları, faaliyet somut bir işbölümü üzerinde yürüdüğü için, tek tek çalışma alanlarına ilişkin eksikliklerin saptanması, bilginin merkezileşmesi ve her üyenin kendi somut görevleri üzerinden denetlenmesinin zorunlu bir önkoşuludur.

* Toplantı yerlerinin saptanması ve uygun toplantı yerlerinin önden hazır hale getirilmesi ise, pratikte yeterince gözetilmeyen ve eksik davranılan hususlardan biridir. Toplantı yerleri ya gelişigüzel seçiliyor, ya da en iyi ihtimalle bu bir organ üyesinin evi oluyor. Bu da herşeyden önce çalışmanın güvenliğini tehdit eden bir olgudur. Ayrıca toplantı yerleri faaliyetin çok yönlü ihtiyaçları (ideolojik-politik eğitim, geçmiş süreçlerin çok yönlü değerlendirilmesi, yeni taktik politikaların belirlenmesi) gözetilerek saptanmalıdır. Dolayısıyla kısa bir zaman dilimine sıkıştırılmasına olanak vemeyecek yerler seçilmelidir. Bunun aksamasının ise teknik bir sorun olarak algılamamak gerekir. Bu konudaki bir zaafiyet, esasta faaliyetin politik ihtiyaçları konusunda bir bilinç darlığına işarettir. Özel seçilmiş çevre ilişkilerinin üzerinden bu soruna bir çözüm getirmenin olanakları mutlaka vardır.

Hem mali açıdan, hem de siyasal açıdan her organın kendi başına ayakta durma gücü göstermesi son derece önemlidir. Yukardan bilgi ve direktif almadım diye, hiçbir parti çalışanının ve somutta organın, açığa çıkan bir siyasal gelişmeye müdahale etmemesinin, ya da partiyle ilişkiler koptuğunda çalışmayı tatil etmesinin bahanesi olamaz. Herhangi bir politik kampanyaya yönelik parti materyallerinin sağlanması konusunda da bu yönlü bir atalet kendisini sürekli göstermektedir. Mali olarak organın ihtiyaçları saptanmalı ve teknik malzeme ihtiyaçlarıyla birlikte karşılanmasının yol, yöntem ve araçlardı yaratılmalıdır. Çoğu kere maddi sorunların ve teknik yetersizliklerin çalışmayı kritik noktalarda aksattığı düşünülürse, bunun önemi daha bir bilince çıkarılmalıdır. Mali ihtiyaçların ise, özellikle çevre ilişkileri ve partiye sempati duyan ilişkilerden karşılanmasına çalışılmalıdır. Bunun sadece maddi değil, fakat daha çok siyasal bir boyutu vardır. Herşeyden önce bu onların partiye karşı sorumluluk duygusunu arttıracaktır.

Eğitim sorununa nasıl yaklaşılmalı?

Kadrolar, en genel anlamıyla organ faaliyeti içinde, örgütsel ve pratik bir eğitimden geçerler. Disiplin, denetim, eleştri-özeleştiri, illegalite gibi örgüt içi yaşamın tüm gerekleri, kadroların örgütsel eğitiminin sağlandığı alanlardır. Parti içinde proleter kültürü ve bunun örgütsel gereklerine uyarlanmış homojen bir örgüt içi yaşamı yaratmak istiyorsak, herşeyden önce organlardan başlayarak, tüm örgütlü ilişkilere kadar, herkesin bu kurallara uymalarını sağlamalıyız. Yaptığı bir hataya karşı özeleştiri vermekte tutucu davranan, ya da disiplinsiz bir yaşamı kendisine doğal gören bir partili birey, ideolojik ve politik düzeyi neyi ifade ederse etsin, örgütsel bir eğitimden geçmeye muhtaçtır.

İdeolojik-teorik eğitim ise, her organın düzenli ve sistemli yaşama geçirmesi gereken bir faaliyettir. Bu yapılamadığı oranda, kadrolar güncel gelişmelere Marksizm'in süzgecinden bakamayacak ve partinin stratejik gereklere uygun taktik-politikalarını yaşama geçirmeyi başaramayacaktır. Dolayısıyla, faaliyetin günübirlik pratiği içinde, onun gerektirdiği politik ihtiyaçları karşılama ve her düzeyde faaliyeti yeniden üretme konusunda zaaflı davranacaklardır.

Partileştiğimiz bir aşamada "program bilinci"ne ulaşma, ancak partinin yakaladığı ideolojik birikimin, klasik marksist eserlerle birlikte derinlemesine bir incelenmesiyle mümkündür. Bu da sadece parti organlarının görevi değildir. Marksizmin kavranmasına ve parti programının bilince çıkarılmasına dayalı bir eğitim faaliyetinin, kadrolaşmaya özel önem verdiğimiz bir evrede, yeni ilişkiler üzerinden yaşama geçirilmesi temel önemde bir ihtiyaçtır. İdeolojik birikimimiz ile bunun kadrolara ve örgütlü ilişkilere maledilmesi arasındaki açı, ancak bu yönde sistemli bir çabanın ortaya konması ölçüsünde kapatılabilecektir. Dolayısıyla eğitim faaliyeti, organlardan aşağıya doğru tüm birimlere ve ilişkilere kadar yaygınlaştırılmalıdır.

Yeni ilişkilerin eğitimi, sadece şu veya bu marksist klasiğin ya da parti yayınının tavsiye edilmesi olarak düşünülemez. Yeni dönemde kesin olarak aşmamız gereken temel bir zaaftır bu. Tek tek her örgütsel ilişki, mevcut düzeyleri de gözetilerek, eğitim grupları içinde konumlandırılmalıdır. Zamanla bu eğitim faaliyeti, temel yayınlarımız üzerinden politik bir eğitime ve örgüt içi yaşamın kavratılması üzerinden örgütsel ve pratik bir eğitime dönüştürülmelidir.

Okuma grupları, politik ihtiyaçlara dayalı çalışma grupları olabilmelidir. Bugüne kadar eksik davrandığımız noktalardan birisi de budur. Saflarımıza gelen yeni ilişkiler üzerinden salt ideolojik-teorik eğitim, yine onlar üzerinde akademizme kayan bir boyut kazanacağı gibi, onları partinin pratik-politik ihtiyaçlarından da uzaklaşılacaktır. Sonuçta parti programına dayalı bir eğitim, kendi başına bir teorik eğitim değildir. Programımızın kavranması; genel marksist teorinin politik faaliyetin sorunlarıyla bağını kurmaksızın ve bunu somut çalışma alanları üzerinden pratik bir eğitime dönüştürmeksizin başarılamaz.

Organ içinde ideolojik-teorik eğitimin politik eğitimle birleştirilmesi, herşeyden önce faaliyetin güncel başarısı için zorunludur. Eğitim sorunlara ve ihtiyaçlara denk düşmüyorsa, bu kadrolarda yalnızca sağlıksız entellektüel eğilimleri güçlendirecektir. Bunun için politik yayınlarımız organ toplantılarında incelenmeli ve temel taktik-politikalarımızın alana nasıl özgülleştirileceği üzerine kapsamlı bir tartışma yürütülmelidir. Dönemsel olanın özgünlüğünü kavrayamayan, partinin temel politikaların kendi alanındaki çalışmayla bağını kuramayan kadrolar, kendi başına teorik bir yetkinliğe sahip olsalar bile, parti adına kitleler içinde kapsamlı bir faaliyet yürütemeyeceklerdir. Dolayısıyla, organ içi eğitim, çalışmanın sorunlarından ve politik ihtiyaçlarından ülke ve dünya ölçeğindeki siyasal gelişmelere kadar, geniş bir yelpazede yürütülmelidir.

Örgüt yaşamında denetimin işlevi

Denetim örgüt çalışmasının esaslarından biridir. Bu yapılamadığı noktada sağlam ve sağlıkla bir örgütsel yapı inşa edilemeyeceği gibi, özel olarak kadrolarda ve genel olarak kadroların çalışma yürüttüğü alanlardaki eksikliklerin saptanmasının ve dolayısıyla müdahale edilerek giderilmesinin önü kapanacaktır. Organ üyesi çok yönlü bir denetime tabi tutulmazsa, birincisi; küçük-burjuva özellikleri üzerinden kendi alanında bürokratik bir yapı kurmasının, ikincisi; çevreci ilişkileri geliştirerek ve devrimci bir örgüt içi yaşamı dejenere ederek içini boşaltması gibi gelişmelerin önüne geçilemeyecektir.

Herşeyden önce, organ çalışması, parti yaşamının disipline edilmesi olduğuna göre, denetim mekanizmasını da kendi iç işleyişinde bir kültür olarak oturtmak zorundadır. Tek tek kadroların devrimci dönüşüm konusundaki direnç noktaları, ancak bu mekanizmalar içinde tespit edilip, aşılabilir. Organ içi eğitim, eleştiri-özeleştiri, rapor sistemi, alttan gelen bilgilerin çok yönlü incelenmesi gibi olguların her biri birer denetim aracıdır.

Öncelikle, her bir üyenin görevi, organ toplantılarında tam bir somutlukta ve açıklıkta konulmalıdır. Bu konudaki bir muğlaklık, sonuçta görevlere karşı sorumluluğun ne ölçüde yaşama geçirildiğinin sınanmasını zorlaştıracaktır. Organ üyelerinin bireysel eğitim faaliyetinde katettiği yol ve aldığı görevlere karşı sorumluluğun anlaşılması ve denetimin sağlanması için, her bir organ üyesi için, toplantılarda görevler somutlanmalı ve bağlayıcı kararlar alınmalıdır.

Organ içi eleştiri ve özeleştiri, denetimin zorunlu öğelerinden biridir. Eksikliklere karşı sorgulayıcı yaklaşılmaması ve eleştirmekten çekinilmesi, esasta örgütsel yaşamı zayıf düşüren zaafların ve sorunların üzerinden atlandığı bir tablo çıkarır ortaya. Bu ise zamanla, bu sorunların örgütsel yaşam içinde kangrenleşmesini doğuran, pratik-politik faaliyeti sekteye uğratan bir boyut kazanır. Örgüt-organ faaliyeti ile politik çalışma arasında diyalektik bir ilişki vardır. Güçlü bir politik faaliyet, ancak yine kollektif bilinç ve iradenin yön verdiği, güçlü bir iç bütünselliğe ve disipline sahip organlar tarafından yaşama geçirilebilir. Eleştiri ve özeleştiri, örgüt içi sorunların zamanında saptanması ve giderilmesinde olduğu gibi, örgüt ruhu ve kültürünün oturtulmasında da, vazgeçilmez bir silah olarak kullanılmalıdır.

Rapor sistemi ise denetimin bir diğer ayağıdır. Bu sadece mekanik anlamda yukarıya bilgi vermek olarak algılanmamalıdır. Raporlar sadece bilgi akışı ve yapılanların kaba bir bilançosu ile sınırlı kalmamalıdır. Herşeyden önce, çalışmanın deneyim ve derslerinin toparlanması, zaaf alanlarının saptanması ve bu eksende yeni döneme hangi taktik politikalarla yüklenileceğine açıklık getirilmesi işlevini yerine getirebilmelidir. Bunun için alanın sosyal, siyasal ve politik özellikleri, toplumsal dinamiklerin durumu, mücadele eğilimlerinin öne çıktığı noktalar, sol hareketin genel tablosu, müdahalemizin yönü ve kullanılacak araçlar, çevre ilişkilerinin örgütlenmesinde katedilen mesafe, geçmiş dönemlerdeki eksikliklerimiz -tüm bunlar ayrıntılı olarak incelenmeli ve yeni sürece ilişkin güçlü perspektifler sunmalıdır.

Bu yönüyle bakıldığında, rapor yazımı her bir organ ve örgüt çalışanı için bir sorumluluk alanıdır. Sadece organ üyelerinin söyledikleri üzerinden organa akan bir bilgi, herşeyden önce denetim için eksik bir tabloya işarettir. Kadrolar aynı zamanda kendi çalışma alanlarına ilişkin alttan gelen raporlar üzerinden denetlenmelidir. Dolayısıyla, mevcut yerel alandaki örgüt organının görevi, rapor yazımını tüm alt birimlere ve ilişkilere kadar yaymaktır.

Ayrıca organ raporları, yine organ tarafından ortak bir tarzda kaleme alınmalıdır. Çünkü rapor yazımına gösterilen ilgi, esasta faaliyetin sorunlarına karşı gösterilen bir ilgi ve sorumluluktur. Raporların yazımı aynı zamanda faaliyetin eksikliklerinin ve buna paralel olarak ihtiyaçlarının bilince çıkarılmasına hizmet edecektir. Tersi, kadroları atalete itecek ve politik ihtiyaçlarımıza karşı sorumluluk duygusundan uzaklaştıracaktır. Organ raporları sonuçta bir üye tarafından kaleme almıyor olsa bile, bu, tüm ayrıntılarıyla organda tartışılmalı ve organın genel onayı sağlanmalıdır. Bu yapılamadığı ve alt birimlerden gelen raporlar aynı titizlikte incelenmediği koşullarda, raporları özdeneyimlerimiz üzerinden organ içi eğitimin bir aracına dönüştüremeyiz. Raporlara karşı gösterilen sorumluluk, kollektif bilincin ne ölçüde kavrandığına da bir gösterge olacaktır.

EKİM 3. Genel Konferansı

Örgütsel ve Siyasal Tartışmalar *(Tutanaklar)*

EKSEN YAYINCILIK

Kadrolaşmada dönüşüm sorunları

Yaşar Şen

İşçi sınıfının ve emekçilerin örgütlenme çabasında, bu çabayı sergilemek zorunda olan militanların nicel ve nitel düzeyleri çok önemli bir rol oynar. İleri kadroların geçirdiği evreler ve emek düşünülünce, devrimcilerin çok zor koşullarda yetiştiği de daha iyi anlaşılır. Profesyonel sınıf devrimcileri sınıf mücadelesinin her döneminde azınlığı oluştururlar. Sınıf mücadelesi ve toplumsal atmosferdeki dönemsel farklar, bu azınlığı görece azalıp çoğalmasında önemli bir rol oynar.

Kadronun sürekli gelişme ve yenilenmesinde hem zaman, hem de iradi çabaları önemli rol oynar. İdeolojik eğitim, düzenin cazibelerinden kopuş, kişinin kendini ürettiği çalışma alanında deneyim kazanması, birbirini etkileyecek tarzda zaman probleminin önemini göstermektedir. Ayrıca zamanın kendisi de görecedir. Kimi devrimcide daha kısa, kiminde daha uzundur. Özel yeteneklerin de kuşkusuz önemli bir etkisi vardır. Zamanı sınırlayan nesnel temel etken ise, yine sınıf mücadelesinde, toplumsal hareketlilikteki ivmelenmedir. Hareketliliğin çok cılız olduğu dönemlerde, militanların görev ve sorumlulukları, varolan kendiliğindenlik ile ters orantılı biçimde artar. Durgunluk ataleti beslediği oranda, iradi bir karşı duruş zorunluluktur. Komünistleri ve devrimcileri kitlelerden ayıran da budur. Ama buradaki vurgu, nesnelliği hiçe sayarak, kitleleri örgütleyebilmek için tüm koşulların mevcut olduğunu söylemek, ya da "burnunun dikine" gitmeyi anlatmıyor. Kadronun göstereceği performansla sonuçları arasındaki mesafe ne kadar derin olursa olsun, kadronun içten içe çürümesine karşı bir dalgakıran olmasıdır. Kitleleri orta vadede kazanmak ve mesafeyi daraltmak için, kadroların performansının özne-iradi çabalarını öne çıkarmak gerekiyor.

Konuyu dağıtmadan asıl sorunumuza dönmek istiyorum. Nicelik darlıkla görev ve sorumluluk alanlarındaki genişlik olgusu, yeni devrimcilerin kadrolaşma süreçlerini de niyetlerden bağımsız olarak zaafa uğratıyor. Parti militanının, ya da daha doğru bir deyişle yeni bir devrimcinin, zorlanma alanları sürekli değişkenlik arzetmektedir. Mesela fabrikaya giren bir kişi kendisini orada üretebiliyor. Dar fabrika çalışmasında, gündelik bir performans da sergiliyor. Ama parti faaliyetinin genişliği, daha doğrusu zorunlu ihtiyaçlarla nicelikler arasındaki mesafe, devrimcinin yükümlülük alanlarını da zorunlu olarak arttırıyor. İşte tam da bu sırada, çoğunlukla "yükün" altında ezilme kendini gösteriyor. Atalet, moral yönden zayıflama, görevleri savsaklama vb. Özellikle altını çizmek istediğim noktalardan biri de şudur: Kimi durumlarda, yeni devrimcilerin kendilerinde bulunan kimi zaaflarıyla, onu aşabilmenin (ya da bu çatışmadan başarıyla çıkabilmesinin) momentlerinin yetersiz ya da embriyon biçiminde olduğu dönemlerde bu zaaflarıyla karşı karşıya kalması, çoğu kere ilerletici değil fakat geriletici oluyor. Burada söylenenler kuşkusuz pratik deneyimlerin kimi sınırlı verileri gözetilerek dile getirilmektedir.

Geçmişte bir yoldaşımızın söylediklerini aktarmak istiyorum. "Yoldaş, dışarıdaki koşuşturmalar, randevular, eğitim çalışmaları vb.'den dolayı çalıştığım fabrikaya yabancılaşmaya başladım. Uykusuzluk, yorgunluk vb." Bu yoldaşımızın daha sonraki davranış tarzına baktığımızda, moral çöküntü, isteksizlik, liberallik, kendini dayatma vb. başlıyor. Salt yeni devrimcilerde değil, ileri kadrolarda da zaman zaman bu tür davranışlar ortaya çıkabiliyor.

Yukarıdaki örnek ışığında anlamadığımız, belki de anlamak istemediğimiz bir gerçek var. Durumun kendisi istenilen değildir. Varolan kendi gerçekliğimiz; deneyimsiz güçleri "ha" deyince harekete geçirmekteki zorluklarımız, hatta kimi durumlarda bu güçleri bile bulmada yaşanan sıkıntılardır. Sonucun kendisini dönem biraz da dayatıyor. Burda sorun yakınmak değil, gerçekliğimize doğrudan bakabilmektir. Amatörce çalışma tarzımızın kuşkusuz böyle nesnel bir yönü de var.

Kadrolaşma sürecinde yaşanan sorunların çözümünde sihirli bir değnek yoktur. Sorumluluk alanlarının zorunlu genişliği, buna hazır olmayan güçleri bu sorumluluğa erken,

hazır olmadıkları bir zamanda ortak etmeyi de hızlandırıyor. Aslında bu durumdaki bir devrimci, bu misyonu gerçekte anlayamıyor. Görev alanlarına yüklenmedeki zayıflığı, bunun göstergesi oluyor. Parti olarak sizin ilgili devrimciyi organa almanız, onun zaaf ve yetersizliklerini bilmediğiniz anlamına gelmiyor kuşkusuz. Görevlendirmeyi aynı zamanda ilerlemesini hızlandırıcı bir araç olarak da görüyorsunuz. Fakat bu güçlerin "kolayından" böyle sorumluluklara getirilmesi, sorumluluklarının bilincinde olmayışıyla bütünleşince, çabada ve ısrarda zayıflık kendini gösteriyor. Sonuçta ne oluyor? İçerikte aşamadığı zaaflarına geri dönme heyecanı yaşıyor. Belleğinde "geçmiş yaşamına" özlem sırıtmaya başlıyor.

Başka bir etkeni ifade etmeden geçemeyeceğim. Özellikle kırsal alandan ya da oradan kopamamış kent yoksullarından gelen devrimciler "özgürlüklerine" çok düşkündürler. Ben çoğu durumda bu kökenden gelen devrimcilerin, kendi başlarına bırakıldıklarında daha iyi bir performans sergilediklerini, daha sonuç alıcı olduklarını gördüm. Burjuva kültürünü almamış olmanın kendisi, kollektif iradeyi baskı unsuru, özgürlüklerini kısıtlayıcı kurumlar olarak algılamasına neden olur. Kuşkusuz bunda organ iradesindeki çarpık, bürokratik davranışlar da rol oynar. Bunlar ilgili devrimcilerin kendi zayıflıklarını aşmasını sürekli engeller ve bozucu etkide bulunur. Bu durumda deneyimli kadroların kollektif iradeyi yaşama geçirmedeki başarısı önemli bir etkendir.

Nicelik darlık sorunu kuşkusuz yukarda söylenenlerle sınırlı değildir. Sınıf içerisinde kadro devşirmenin zorlukları, istençten bağımsız olarak, mevcut kadroların önemli ölçüde diğer katmanlardan (yine dönemin bir sınırlılığı) akması olarak göstermektedir. Kuşkusuz sorun proletarya dışı kesimlerden saflarımıza akan güçlerde değildir. Bunda yadırganacak bir durum da yok. Sınıf içinde kadrolaşma sorununa mekanik yaklaşmak gerekmiyor. Proletarya hareketinden güç almadıktan sonra, sınıf kökenli bir militan olması da problemi çözmüyor. Söylenenler, sınıf kökenli devrimciler sorununu önemsememek ya da karartmak için söylenmiyor. Hatta uç bir vurgu gibi görünebilir, sınıf hareketinden beslenmeyen bu devrimciler, küçük-burjuvazinin bozucu etkilerine daha açık hale geliyorlar.

Ama bizim nicelikten anladığımız nedir? Gerçekten partinin ve çalışma alanlarının organizasyonunda görev yapan "meslekten devrimciler"in sınırlılığı ve işçi-emekçilerin parti politikalarıyla hareketlerek kitlesel bir gücü ifade etmesi anlamında bir nicelik sorunu mudur? Kuşkusuz bu ikisi birbirini dıştalamaz, ama aynı şeyler de değildir. Çalışma alanlarının genişliği karşısında kadrosal düzeydeki sınırlılık, kuşkusuz olumsuz birçok sorun yaratır. Amatör çalışma, alanların sorunlarına yoğunlaşamama, genel çalışma, koşuşturmalara karşın başarısızlık vb. Nicelik darlık sorununda düşmanın saldırılarının önemi küçümsenemez. Ama asıl anlatmak istediğimiz, dönemin kadrolaşmada yarattığı zayıflıklardır. Belli bir heyecanla katılan güçlerin, heyecan ve motivasyonunda kırılmalar yaratan yine bu atmosferdir. Ayrıca bu güçleri, bırakın kadro düzeyini ya da partinin organik bir parçası olmayı, kıyısından köşesinden tutan insanlar olarak tutmak bile mümkün olmayabiliyor.

Sınıf çalışmasında gösterilecek etkin bir performans ile kitle içerisinde erime potansiyeli arasında da bir mesafe vardır. Yaşadığımız dönem açısından bu eşitsizlik kendini daha fazla hissettirmektedir. Sınıf ve kitle içinde doğal biçimde olabilmekle, parti faaliyetini koruma arasında da bir eşitsizlik vardır. Ve bu dengeyi kurabilmek her koşulda mümkün de olmaz. Bunun hem nesnel, hem de öznel nedenleri vardır. Bir yandan parti birimlerinin kendisini koruma güdüsü, diğer yandan, sınıf çalışmasının yarattığı pratik konumlanmadaki zorlanmalar vb.

3. Genel Konferans sonrası dönem, darlığı aşabilmek, politikaları hayata geçirebilmek, etekemiğe büründürmek için, tüm zayıflık ve zaaflarımıza rağmen, epeyce bir deneyimi de biriktirmiştir. Dar kadro bileşiminin yarı-legal çalışma biçimleriyle yüzyüze gelişi, kimi handikapları da gündeme getirmiştir. Ayrıca bu zorluklardan kaçmak da mümkün değildir. Ama istenilen sonuçları, yine istençten bağımsız olarak, üretememesi ya da uzun vadeli çalışmalar gerektirmesi, ayrıca bu çalışmaları yürüten kadroların, sınırlılığı ve teşhir oluşu, sirkülasyonları artırmıştır. Uzun vadeli çalışmayı güvenceye alamadığımız takdirde,

sonuç almak da mümkün değildir. Yarı-legal çalışmanın kendisi, çalışma sürecinde hedef platformlardan ya da benzerlerinden beslenmediği koşullarda, düşman nezdinde sırıtmalara neden olmaktadır. Deşifre olmak rahat hareket etme olanaklarını sınırlandığı ölçüde, militanın bu alanda daha fazla zorlanması, yanlızca yerel alandaki çalışmayı değil, faaliyetin daha geniş alanlarını da düşmana açık hale getirmektedir.

Açık alan faaliyetinin, bu tarz platformların sürekliliğinde önemli olduğunu düşünüyorum. Açık alanın, bu platformlarda kalıcılığa hizmet etmesi bile, yarı-legal çalışmayı kendi içinde oturtmasıyla doğru orantılıdır. Ama burada başka bir olumsuzluk gündeme gelmektedir. Partinin illegal kadroları yalnızca yüzleriyle deşifre olmuyor, bu arada çalıştıkları yerler ve bir dizi alan da açığa çıkıyor. Aslında her iki alanın da sınıf içinde güçlü bağları olmadığı koşullarda, biraz da zorunluluk dayatıyor bu tarz çalışmayı. Çubuğun ne tarafa bükületeceğini ya da her ikisini dengelemeyi koşullar belirlemektedir. Bu, ayrıca deneyimler ışığında bir inceleme konusudur.

Bireyler ait oldukları sınıfların doğal davranışlarını sergilerler. Yaşam tarzları, gündelik hareketleri de böyledir. Yaşam herkesi yerli yerine oturtur. Öğrenci-öğretmen, esnaf, mühendis, memur ve diğerleri gibi. Ama profesyonel devrimcilerin girdikleri fabrikalarda doğal olabilmelerini engelleyen bir dizi neden vardır. Doğallığında yaşamını geçmişte işçi olarak sürdürmediği için, zorunluluğu nesnel değil, gönüllülük temelindedir. Paraşütle inmenin dezavantajlarıdır bunlar. Elinizdeki malzemenin sınırlılığı düşünüldüğünde, yıllarca aynı fabrikada çalışma lüksü olmadığından, ya da açığa çıkma, ayrılma vb., militanın kendisini doğallığında süreklileştirebilmesini de kesintiye uğratır. Hiçbir militan girdiği fabrikada uzun süreli sessizliğe tahammül edemez. Başarmak, sonuç almak ister. (İşin kolayına kaçış, böylece kendisini fabrikadan attırmayı saklı tutuyorum.) Bu kuşkusuz küçük-burjuva sabırsızlıkla ilintili değildir. Doğal bir tepki yanı da vardır bunun.

Fabrikada işçilerin arkadaşlığı doğallığında gelişir. Ama militan, her işçiyi örgütleme perspektifiyle hareket ettiğinden, hareketsizlik koşullarında ilişki ağı sürekli daralır. Dışlanmaya daha yatkın hale gelir. Acelesi vardır onun. Siyasal ve sınıfsal sorumluluk güdüsü bir yerde kendini böyle davranmaya mecbur eder.

Evlerinin bilinmemesi gerekenler ya da kimi durumlardan dolayı "sahte evrakla" işe girmek zorunda olanlar, daha tedirgin ve tedbirli davranmak durumundadırlar. İşçilerle sosyal ilişki geliştirmek için işçilerin evlerine gidersiniz, ama onları davet etmek sözkonusu olduğunda "acabalar" sürekli kaygılandırır sizi.

Bırakın bir militanın kendisini doğal bir öncü olarak üretmesini, doğallığında, yaşamını işçilikle kazanmak zorunda olan birisinin, politikleşirken davranışlarındaki değişikliğin sebebi nedir? Durgun dönemde, hareketsiz bir ortamda komünistlerle ilişki kuran işçi, sürecin ve politikleşmenin doğallığını kavrayamaz. Bu onun için farklı ve ayrı bir iştir. Yaşamında sürekli karşılığını arar durur. Şimdi "soyut" bir örnek verelim: Partiyle ilişki kurduğu süreçte işçi arkadaşımız, süreçle birlikte durumdaki değişikliğin farkına varmaya başlar. Bu fark ilk dönemin heyecan ve merakını (çekiciliğini) bir dönem sonra "acabalara" bırakmaya başlar. Hiçbirşey yokken sürekli arkasına bakmayı zorunluluk hisseder. Evde sürekli "basılma" korkusu yaşar. Kahvede yine aynısı. Korkular birikir, monoton bir süreçten sonra görevleri savsaklamaya, kaytarmaya, çeşitli bahanelerle geçiştirmelere, yalanlara başvurur. Üzerine aldığı kimi basit işleri sürekli savsaklar. Bahane çoktur. Açıkça davranmayı da gururuna yediremez.

Tersi bir örneği de 89'dan vermek istiyorum. İlişkimiz olan bir işçi, fabrikada faaliyet yürüttüğü gibi, semtlerde bildiri, afiş vb. çalışmalarına heyecanla katılıyor, kendi kapasitesinin üzerinde işler yapmaya çalışıyor, eğitim çalışmalarını kendi evinde yaptırıyordu. Dönemin heyecanı ve dürtüleri, devrimcilerle bütünleşmelerini doğal kılıyordu.

Hele gençliğin, kimi dönemler yeraltının çekiciliğine ve romantizmine kapılıp mücadeleye girişleri, realitenin zorlukları karşısındaki soyut, ayakları yere basmayan beklentilerinin boşa çıkması, sınıf çalışması gibi farklı, yorucu, sonuç almanın çok sınırlı olduğu bir yerdeki ruh hallerini düşünün. "Örgüt evlerini" koruma güdüsüyle (siz kendilerini koruma güdüsü diye okuyun) sürekli tedirginliklerini çalıştıkları fabrikalara

(Devamı s.37'de)

Genç bir yoldaşın özeleştirisi

1980 Ege doğumluyum. Faşist eğilimli bir babam ve siyasetle hiç ilgilenmeyen bir annem olduğu için, devrimcilik bizim evde sürekli kötülenirdi. Devrimci düşüncelerle, ortaokul 1. sınıfta şans eseri okuduğum *"Gülünün Solduğu Akşam"* adlı kitap sayesinde tanıştım. Kitap beni duygusal olarak öylesine etkilemişti ki, kısa büre sonra kitapta adı geçen devrimcilerin hayatını araştırmaya başladım. Biraz okuduktan sonra, yakın birkaç arkadaşımla bu konuları tartışmaya başladık. Tartışıyor, sosyalizmi inceliyorduk. Orta 3'ün sonunda okulda bir örgütlenme çalışması başlatıp, üst sınıflardaki devrimcilerle tanıştık.

Aslında neyi nasıl yapacağımızı tam olarak bilmediğimizden ve gerçekte okumayı da geri plana attığımızdan, bu dönem büyük yanlışlıklar yaptık. Ama yine de önce kendi okulumuzda bir LÖB oluşturmayı, daha sonra da birkaç liseye yayılmayı başarmıştık. Lise 1 sonunda, bizden büyük arkadaşların MLKP sempatizanı olduğunu anladık ve grupta tartışmalar başladı. Çoğumuz Türkiye sol hareketini tanımıyorduk ve amacımız demokratik haklarımız için bir şeyler yapmak, bu sayede sosyalizm düşüncesini geniş kitlelere duyurmak ve okullarda gelişen faşist grupları dağıtmaktı. Bu yüzden grupta birçok kişi bağımsız bir örgütlenmeden yanaydı. Örgütsüz devrimci olmaz diyorduk, ama örgütleri de tanımıyorduk.

(...)

Bu olaylar LÖB'ün dağılmasına yol açtı. Ama bunun dışında pek çok yanlış yapmıştık. Kurduğumuz Öğrenci Birliği'nin temelleri pek sağlam değildi. Bir lise çalışmasında yapılmaması gereken pek çok şeyi yapmıştık aslında. Mezun olana kadar yeniden toparlanmaya çalıştık. Biraz toparlanmıştık ki mezun olduk.

Çevremdeki arkadaşların bir kısmı MLKP'ye sempati duymaya, diğer kısmı ise o sırada yeni açılan ÖDP'ye gitmeye başlamışlardı. O sırada *Bolşevik Partisi Tarihi*'ni inceliyorduk. Biraz da kitabın etkisi olacak, MLKP'yi sınıftan çok uzak buluyordum. Bir de o dönemde MLKP'nin bir otobüs yakma eylemi olmuştu, bu eylemin mantığını kavrayamıyordum. Tartıştığım insanlara bu eylemin işçi sınıfına ne gibi bir yararı olacağını sorduğumda, "isim duyurmak için yapılması gerekiyor" dediler. Ama bana anlamsız geliyordu ve incelemeyi bıraktım. ÖDP'yi ise kesinlikle düşünmüyordum. ÖDP'nin devrim diye bir derdi olmadığına emindim. Gerçi bu bir bilgi birikimine dayanmıyordu, ben sadece yasal bir partinin (hele hele ÖDP gibi bir partinin) devrim yapmasının mümkün olmayacağını, hatta böyle bir ihtimalin bile olamayacağını düşünüyordum.

Araştırmaya başladım, ama eve kitap götüremiyordum. Kitaplarımı atıyor ve kavga çıkarıyordu ailem ve ben onları açıktan karşıma alamıyordum. Bir ara tamamen okumayı, hatta bu düşüncelerle ilgilenmeyi bıraktım. Ama bu sefer bir şeyler yapmam gerektiğini hissediyor, huzursuz oluyordum. Bu süreçte biraz savruldum. (...)

O sırada dersanedeki arkadaşlarım sayesinde SİP'le tanıştım. Aylar boyunca SİP'in hemen hemen tüm faaliyetlerine katıldım, ama aday üye çağrısını bir türlü kabul etmiyordum. Kafamda oturmayan sorunlar vardı. En büyük sorun illegalite sorunuydu. Türkiye'de leninist bir partinin legal konumda olması düşünülemez diyordum, tartışmalarda ikna olamıyordum. Bir de şu sorun var; bir partideki demokratik işleyiş benim için çok önemliydi. SİP'teki katı merkeziyetçiliği anlayamıyordum. Orada bir özne olarak kendimi ifade edemiyordum bir bakıma. O sırada SİP'ten ayrılmalar oldu ve ayrılanların EKİM'i araştırdıkları duyuldu. EKİM hakkında da SİP'te tartışılan bazı noktalar dışında hiçbirşey bilmiyordum. Ben de araştırmaya başladım. Ama SİP'ten ayrılan herkes bulunduğum kentten gitmişti ve ben kimden bilgi alacağını bilmiyordum. Şansıma görüştüğüm kişi, bir arayış içinde olduğumu farkedip beni buldu. İlk başta genel konular

üzerinde tartıştık.

Sonra bana "*3. Genel Konferans Belgeleri/ Siyasal ve Örgütsel Tutanaklar*" adlı kitabı verdi. Beni ilk başta etkiyleyen kitaptaki yöntemdi. Konuları ele alış biçimiydi. Açıklık ilkesiydi. Bir örgütün tüm sorunlarını, zaaflarını bu şekilde tartışması, sonra da kamuoyunun bilgisine sunması şaşırtıcı gelmişti. Daha sonra *"Platform Taslağı"*nı okudum. Hani bazen insan bir şeyler düşler ve bir gün birden bu düşü gerçekleşir ya, işte öyle oldu sanki.

(...) Yavaş yavaş içimde birşeylerin değiştiğini, devrimci bir yaşamı seçmek istediğimi farkediyordum. Ve ne yapmam gerektiği sorusunu sorarak 3 ay kadar sonra evden ayrıldım. Kavganın ucundan tutmak değil, kavganın kendisi olmak gerekiyordu. Bir bölge çalışmasına verildim. Yoldaşların söylediği tekstil atölyelerinden birinde işe başladım. Bir süre sonra evi ziyarete gittim, ama çıkamadım evden. Duygu sömürüsüne dayanamadım önce, ama bir süre sonra yeniden döndüm.

Benim yeni geldiğim sırada ... ortaya çıkmıştı ve herşey çok karışıktı, düzensizdi. Ve benim kafamda muhteşem, neredeyse sorunsuz bir çalışma vardı. İlk başta biraz hayal kırıklığına uğradım, ancak tüm bunların aşılacak sorunlar olduğuna inandığım için pek dağılmadım. (...)

Bir süre sonra da gençlik birimine verildim. Buna ilk başta çok sevinmiştim. Çünkü ben de yeni gelen birçok kişi gibi fabrika çalışmasının neredeyse tek çalışma olduğunu düşünüyordum. Ve özellikle fabrika diye diretiyordum. Gerçi ailemin ekonomik durumu iyiydi, yani işçi sınıfını, sorunlarını, yaşadıklarını, kültürünü sadece kitaplardan okuduğum kadar biliyordum. Daha doğrusu, bir süre tekstil atölyesinde çalıştığımda, bunları aslında bildiğimi sandığımı, ama bilmediğimi anlamıştım. Ve fabrika çalışmasının, teoride savunduğum şeylerin pratikteki durumunu yaşayıp içselleştirmemi ve beni ilerleteceğini düşünüyordum.

Ama gençliğe gelince, oluşan sevincim uzun sürmedi, çünkü gençlik öğrenci çalışmasına yoğunlaşmıştı. ...çalışmasında görevlendirildim. Bu ilk başta benim için bir yıkım oldu. İstanbul'un koşullarını bilmiyordum, genelde öğrenci çalışmasına, özelde lise çalışmasına hakim değildim. Kendime güvenim de yoktu. Sorumlu yoldaşlarla bu konuyu konuştuğumda, haklı olduğumu, ama elimizde başka olanak bulunmadığını söylediler. Lise çalışmasıyla ilgili kitaplar okumaya başladım. Liseli gençlik dergilerini inceliyor, liseler hakkında bilgi topluyordum. (...) Günler geçiyor ve ben adeta boş oturuyordum. Bu sorunu yoldaşlarla sürekli konuşmama rağmen bir şey değişmiyordu, aslında zorlamak istemiyordum. Çünkü koşulları biliyordum, ama üretimsizlik beni geriletiyordu. Kimseyle ilişki kuramıyordum.

(...)

Yoldaşlarla ciddi bir iletişim sorunumuz vardı. İstedikleri an bana ulaşamıyorlardı, bense onlarla sadece işim olduğu zaman görüşüyordum. Yani benim daha düzenli bir şekilde aramam gerekliydi, çünkü ben aramazsam onlar bana ulaşamıyordu. Sözde bir birimtik biz, oysa birbirimize ulaşmada bile zorluk çekiyorduk. Bir şeyleri oturtamadık, ama asıl kötü olanı, oturtmak için gerekli çabayı göstermedik. En azından kendi adıma ben bu çabayı göstermedim. Düzenli olarak toplantı bile yapmıyorduk. Böyle bir şey sorumsuzluktan başka bir şey değildir. Kendi adıma ben ısrarcı değildim, bekliyordum, arada bir soruyordum. Bu sorumluluğun farkında değildim, hatta toplantıların öneminin farkında değildim. (...) Sorumlu yoldaşların başka işleri de oluyordu ve biz de edilgendik. Sürekli vurgu yapılmasına rağmen, bir türlü özne olamıyorduk, olmak için uğraşmıyorduk.

(...)

Çalışmayla ilgili sorunlarımı birimimle tartışamıyordum. Bunun gibi birkaç olaydan sonra benim de dilim tutuldu. Bunun böyle olmaması gerektiğini biliyorum, sonradan farkettim, yoldaşla yaşadığım problemleri çözmek yerine ona gizli bir kızgınlık beslediğimi. Bu saçma kızgınlık hem çalışmaya, hem yoldaşa, hem de bana zarar verirdi aslında. (...) Sorunlar hiç bitmiyordu. Bir türlü ilerleyemiyordum ve kendimi işe yaramaz hissetmeye başladım.

Ciddi bir denetimse hiç yoktu. Mesela kendi alanımla olmam gerekirken ben bazı işçi grevlerinde olabiliyordum, böyle bir esnekliğe kayabiliyordum. Herşeyden önce benim böyle bir şey yapmamam gerekiyordu. Hadi ben

böyle bir çizgi izleyebiliyordum, ama biz bir birim değil miydik? Yoldaşlar beni uyarmalıydı, gerekirse ceza bile vermelilerdi. Ben belirli zayıflıklarla gelmiştim. Sorumluluk duygum gelişmemişti, disiplinli bir yaşama hiç alışkın değildim. Hayatımda hiç zorluk çekmemiştim, zorluklarla karşılaşınca kaçabiliyordum örneğin. Dönüşmem gerekiyordu, bu zayıflıklar bende yaşam alanı bulamamalılardı. Bir birimde bunlar aşılabilecek şeylerdir, sorunlar ortaya dökülür, tartışılır ve tartışılan, irdelenen sorunlar mutlaka çözülür. Bu hep böyle olmuştur, olmalıdır da. Oysa biz faaliyeti tartışırken bile belirli hatalara düşebiliyorduk ve belki de bu yüzden, kendi çözemediğimiz zaaflarımızı birimde açamıyorduk bile. Bu ortamı oluşturamadık, bu ortamı oluşturabilseydik, sanırım herşey çok daha olumlu gelişirdi, hem çalışma hem de bizler açısından.

Sonuçta gençlik çalışması önemli bir çalışmadır. Lenin partiyi "toplumun en ileri sınıfının gençliği"nin partisi diye tanımlamamış mıdır? Ama bana öyle geliyor ki, niyetten bağımsız olarak da gelişse, o dönem bu çalışmaya gereken önem verilemedi. Mesela sorumlu yoldaşların ayrıca birçok işleri oluyordu. Bu koşuşturma içinde çalışmalar sağlıklı yürüyemedi diye düşünüyorum.(...)

Çalışma yeni insanlarla tanışıp, biraz tartışmaktan öteye geçemedi. Bunda sorumluluğum gerçekten büyük. Sonuçta bu parti, her zaman belirtildiği gibi, "sınıfın içinde yaprak kımıldamadığı dönemlerde" bile belirli konularda ısrarlı konumunu korumuş, sonuçta bugün bu noktaya gelmiştir, bu şekilde devrimin partisi olmuştur. Oysa ben kendi adıma gereken ısrarı gösteremedim. Soluğumu tutup yeterince uğraşamadım, hemen sonuç almak istedim. Nerelerde hata yaptığımı yeterince inceleyip, üstüne gitmek yerine, kendime döndüm. "Bu beni aşan bir sorumluluk, bunun üstesinden gelemem, altından kalkamam" dedim. Sürekli şikayet ettim, ama rahatsızlık noktalarını düzeltmek için uğraşmadım. Belki gereken ısrarı, ilgiyi gösterseydim de değişen birşey olmayacaktı, ilerleme görülmeyecekti. Ama sonuçta ben bu ısrarı gösteremedim, ya da yeterince ısrarlı olamadım. Bunları şimdi anlıyorum tüm açıklığıyla. Oysa bunlar yaşanırken bu açıklıktan bakamamıştım olaylara. Bu bende gerilemeye yol açtı, üretimsizlik tüketiyor ve açık söylemek gerekirse, hiçbir işe yaramadığımı düşündürüyordu.

Yaz çalışmasına geçtik. Mahalle çalışması yapacağımızı öğrenince biraz tedirgin oldum. Aslında mahallelerde de çok durgun bir ortam vardı ve biz nasıl bir çalışma yürüteceğimizi çok iyi bilmiyorduk. Birkaç temel mahallede bildiri dağıtıyor, afiş ve pul yapıyor, kültür merkezlerine uğruyorduk. Eskiden tanıyıp da ilişkimizin koptuğu insanlarla görüşüyorduk. Ama bunlar düzensiz bir şekilde oluyordu ve kafamda sorunlar vardı.

(...) Toplantıda bu konuyu açıp bir haftalık izin istedim. Sorumlu yoldaş haklı olarak, bu kötü (yıpratıcı) dönemde bir haftanın çok olacağını, hatta mümkünse gitmememi söyledi. Israr ettim, ne bileyim, ailemin bunu insanlara nasıl açıklayacağını düşündüm galiba. Sanki yaptığım kötü bir işmiş gibi. Yoldaş sonra konuşuruz, dedi. Ben sonra yoldaşa ulaşamadım ve "gitmemelisin" dediği halde, gitmemem gerektiğini bildiğim halde gittim. Mesela başka bir yoldaş yıllardır annesini görmüyordu, gitmesine karar verildiği zaman hep bir sorun çıkıyor ve yoldaş yapılması gerekeni yapıyor, gitmiyordu. Oysa ben gittim. Sonra gelecektim, ama bu suçluluk duygusuyla ailemin yoğun duygu sömürüleri karşısında yenik düştüm ve evde kaldım. Bu yüzden kimseye tek bir açıklama yapamadım. Döndüğümde iki ay geçmişti ve bu kez de yüzleşme cesaretini gösteremedim. Ancak aylar sonra gidip konuştum, durumu anlattım. Bu konumda da olsa bir şeyler yapmak istediğimi belirttim.

Aslında bu noktaya düşebildiğime inanamıyorum. Hep "uzun soluklu olmamız gerekli" denilirdi, ama aslında bu sözün ne anlama geldiğini yeni anlıyorum. O dönem soluğumu tutmam, direnmem ve tutunmam yeterliydi belki de. Çünkü her giden, niyetten bağımsız olarak, peşinden başkalarına da yolu açıyordu. Ama tutunamadım yine de, ve gittim. Bu sınavda başarısız olmuştum. Bunun utancını hayatımın sonuna kadar taşıyacağım.

Yaşadığım bu sorunları ve diğerlerini daha bu sorunlar yaşanırken yazmalıydım aslında. Üstelik bu konuda ısrarcı bir tutum da vardı. Sürekli yazmamız gerektiği vurgulanıyordu. Önemini de biliyorduk, ayak dirediğimizden

değil, ama yazamadık. Örgüt bize kendisini açtı, ama biz kendimizi açmadık. Birim olarak hepimiz sorunlar yaşıyorduk ve bunları çözmede yeterli olamıyorduk. Eğer yazsaydık belki sorunlar bu denli büyümezdi ve o dönemki gençlik biriminden geriye sağlam olarak tek kişi kalmazdı. Bana verilen görevin değerini bilmeliydim, gereken önemi verebilmeliydim.

Bir süredir ciddi bir iç hesaplaşma yaşıyorum aslında. Yani niye devrimci oldum? Maceraperest miydim? Toplumda bir yer edinmek olarak mı gördüm bunu? Duygusal bir tercih miydi? Yoksa gerçekten bilinçli bir tercih miydi?

Hayır, ben maceraperest değilim. Toplumda yer edinmek gibi bir amacım olsaydı eğer, kesinlikle bu yolu seçmezdim zaten. Olaylara duygusal olarak yaklaşabiliyorum bazen, ama bunun ötesinde bir şeydi benim seçimim. Belki bir tür zorunluluktu. İnsansan eğer bunu yapacaksın; herşey bu kadar net...

Peki eğer bilinçli bir seçimse neden bu noktaya düştüm? Tamam, çözülmeyen sorunlar, aşılmayan zayıflıklar, üretimsizlik insanı zorlar, belki biraz savurur, ama bu noktaya, bu kadar geri bir noktaya düşürmez, düşürmemeli. Demek ki başka şeyler vardı, net değil miydim ilk geldiğimde? Galiba bu iç hesaplaşmayı en baştan böylesine açık yapabilseydim bu noktaya düşmezdim. Çünkü kimse benim önümü tıkamadı, aksine herkes açmak için uğraştı. Adeta ben kendi kendimi tükettim.

Şimdi ne yapmak istiyorum? Önümde iki yol var: Düzen veya devrim. Devrim diyorum, peki neden? Kendimi düzende varedemiyor muyum? Vicdanım mı rahatsız? İnsanlar ne düşünür diye mi düşünüyorum? Aslında belirli bir rahatsızlık hissetmekle birlikte kendimi düzende varedebiliyorum, burada mutluysam eğer insanların ne düşüneceklerini de önemsemem. Vicdanım rahatsız olur biraz, ama bir süre sonra geçer eminim. Ama mutlu değilim. Bir sorumluluk hissediyorum ve bu sorumluluk bana, kaçtığımda özgür olamayacağımı her an hatırlatıyor. Ayrıca bu topraklarda bir devrim olacağını biliyorum. Buna inanırken başka türlü yaşayamam. Etrafımdaki bu çürümeyi ve yozlaşmayı görüp, bunun nasıl ortadan kaldırılacağını da bilip yine de gözüm kapalı oturamam. Bu pisliğin bir parçası olamam, olmayacağım.

Büyük bir düşümüz var ve bunu gerçekleştirebilmek için herşeyi yapmaya zorunlu hissediyorum kendimi. Peki şimdi net miyim?

Aslında kafamda herşey net şu anda. Ve geriye yalnızca bu netliği somut bir adıma, gösterilen bir zayıflığı doğru bir sıçramaya çevirmek ve aynı hatalara bir daha düşmemek kalıyor.

Buna hakkım var mı bilmiyorum ama bunu kanıtlamak, işçi sınıfının kızıl bayrağının altında devrim için savaşmak, bu dava uğruna "tereddütsüz ölebilecek" bir militan olabilmek için bir şans verilmesini istiyor, bu konuda sizleri utandırmayacağıma söz veriyorum.

A. Uğur/Nisan '99

Kadrolaşmada dönüşüm...

(Baştarafı s.33'de)

taşımalarını düşünün. Sürekli arkalarına bakmaları, kimi pratik faaliyetlerin zorunluluğu, sabah gitti işyerinin atmosferi vb. Bu ve buna benzer birçok faktör, yeni güçleri hergün biraz daha bocalatır, zayıflatır.

Ama burada söylenenler mutlak görüngüler değildir. Tersi birçok örneği de vardır. Yalnızca sesli düşüncelerimi paylaşmak, daha derinlikli sonuçlara varma girişimidir bu. Kimi dar pratikleri genelleştirmek değil yapmak istediğim. Ama bu alanın sorunlarına biraz daha kafa yorma ihtiyacıdır.

Sözün kısası, bir devrimcinin, sınıf kitlesi içinde doğal bir öncü işçi olabilmesi, iki dudak arasında söylendiği kadar kolay değildir. Onu engelleyen kimi nedenler anlaşılmadan, sınıf ve kitle içinde erimesinin sorunları da tümüyle kavranamaz. Ama söylenenler, sınıf ve kitle içinde erimenin farklı boyutlarından bağımsız da değildir kuşkusuz.

Bu yazıda ifade edilen görüşler tümüyle bir yenilik taşımıyor. Parti basınımızda tartışılan ve bilinen kimi değerlendirmeleri, önemli bir kısmıyla tekrar ediyor. Ancak yine de somut gözlem ve deneyimlerin ifadesi olduğu ölçüde, bunları ortaya koymak önem taşıyor.

Evet, özgürlük!

Özgürlük, tarih dışı bir an ve bireysel bir duruş değil, tarihsel bir yol ve toplumsal bir harekettir.

Özgürlük, aydının fikri ve kendiliğinden bir kendinden geçişi değil, emeğin yaşamsal bir kendini buluşu ve yaşamı bilinçle yeniden kuruşudur.

Özgürlük, zihnin uçsuz bucaksız soyutlamalar alanında keyfi ve derin uykulara dalmak değil, bilimsel teori ile dünyaya gözünü açmaktır. Ve böylece yönünü bulup gerçek öznesi ile birleşmeyi başardığı ölçüde tarihin sarp, dolambaçlı, engebeli, inişli çıkışlı, geriye dönüşlü, şiddetli ve kanlı yolunda ilerleyebilen devrimci pratik içinde dönüşmek ve dönüştürmektir.

Özgürlük, sermayenin tütsüsü değil, emeğin, emekçilerin yaşam ve kavga sanatıdır. Ona gerçekten ihtiyacı olanların ve ona gerçekten gücü yetenlerin işidir.

Özgürlük, canlının ve cansızın, düşüncenin ve maddenin, sıcağın ve soğuğun, yaşamın ve ölümün, insanın ve doğanın, düşüncenin ve davranışın, gecenin ve gündüzün, karanlığın ve aydınlığın, ilerinin ve gerinin, zenginliğin ve yoksulluğun, servetin ve sefaletin, mülkün ve mülksüzlüğün, boyun eğişin ve baş eğmezliğin, batışın ve doğuşun; tüm bu ve benzerlerinin ayrımının ve birliğinin, çelişkisinin ve bütünlüğünün, ilişkisinin, etkileşiminin, değişiminin, geçiş ve dönüşümünün tarihsel-toplumsal sınıfsal bilincine yaklaşabilmektir. Tarihten, doğadan, insandan, emekten öğrenmek, öğrenmek, öğrenmek ve bu sayede öğretmektir. Uyanmak ve uyandırmaktır.

Özgürlük, yer altında kaynayanın, yer üstünde damlayanın, kirlenenin, arınanın, birikmesi, birikmesi, birikmesi ve sıçramasıdır. Gün yüzüne çıkmaktır. Yer altına inmektir. Yeniden gün yzüne çıkmaktır. Akmaktır. Vahadaki ıssız kuyuya, çukura, çamura, batağa doğru değil, denizlere, okyanuslara, yıldızlara doğru yol almaktır. Durgunsu gibi değil, ovadaki boz bulanık akarsu gibi, hırçın nehirler gibi, akıntıya karşı yol alan alabalıklar gibi, dağdaki kardelen çiçekleri gibi olabilmektir. Ama nehire özenip de damlayı, kardelen kesilip de gelinciği, şahana sevdalanıp da serçeyi hor görmemektir.

Saksıya kızıp da çiçeği koparmamak, güneşe, toprağa ve suya lanet okumamaktır. Asalağa, ezene, sömürene, baskı altında tutana, zalime, haksızlığa, eşitsizliğe, ayrımcılığa, kibire, bencilliğe karşı ise haklı bir öfke ve kızgınlık duymaktır bir yandan. Öfkenin ve kızgınlığın dizginlerini ise elden bırakmamaktır diğer yandan.

Özgürlük, savaşmak ve savaştırmaktır. Ayaklanmak ve ayaklandırmaktır. Özgürlük, engeller, barikatlar karşısında durdurulamaz bir hız, geri döndürülemez bir akış ve boyun eğdirilemez bir kuvvet halinde birleşebilmektir.

Özgürlük, ölmek ve öldürmek sanatı değil, yaşamak ve yaşatmak sevgisidir. O kadar ki, yaşamı, uğruna terkedecek kadar tutkulu sevebilmektir. Darağacında titrememek ve cellatlarını titretmesini bilmektir. Özgürlük, yaşatmak için dünyayı korkusuzca terkedebilmek kadar, düşmanını terki diyar ettirmesini de iyi öğrenmektir.

Özgürlük, bedel ödenerek kazanılanları bedel ödeterek korumaktan hiç bir zaman geri durmamaktır. Ama sıçrayabilmek için geri adım atma, kuvvet toplayabilmek için hız kesme sanatında da, yolundan sapmaksızın, ustalaşmaktır. Bunun için dostunu da düşmanını da her bakımdan iyi tanımaktır. Sorunlar ve zorluklar karşısında gerçekçi, görevler ve imkanlar konusunda ise devrimci bakabilmek ve davranabilmektir.

Özgürlük, tek tek kişileri kendi içinde örgütlemek ve tek tek günleri kendi içinde kurtarmak değil, süreci, dönemi, ezilen milyonları örgütlemeyi başarıp tarihi bir yürüyüşün önünü açma eylemliliğidir.

Özgürlük, yaşanması da, kazanılması da bireysel değil, örgütlü, kollektif, toplumsal ve evrensel olabildiği ölçüde insanileşebilen, güzelleşebilen ve doğallaşabilen bir niteliktir.

Özgürlüğün, emeğin, insanlığın, komünizmin, devrimin, işçi sınıfı ve tüm ezilenlerin, bunun için de komünist işçi partimizin yolunda ve saflarında ileriye, hep daha ileriye!

Doğan Can

kuşkusuz geleceğe dönük olumlu çıkışlar da yaşanıyor. OÖBP'ye karşı gelişme eğilimi gösteren liseli gençlik mücadelesi gibi. Ama bugün için bu olumlu çıkışlar, gerçekliğin yalnızca tali yönünü oluşturuyor.

-Kısacası, gençlik mücadelesi içinde bir önderlik boşluğu yaşanıyor. PYO'da *'politika ve taktiğin sorunları'* olarak tartışılan konu da gözönüne alınırsa (politika yapmakla politik bir güç olmak arasındaki diyalektik bağ), bu durumun, militan ve politik gençlik hareketi yaratabilmenin, gençlik hareketinin içinde bulunduğu bu kısır döngüyü kırabilmenin nesnel olanağı demek olduğu unutulmamalıdır. Bu noktada öznel çabamız, her zamankinden daha büyük bir öneme sahiptir. Bu anlamda yük genç komünistlerin omuzlarındadır.

Son toplantı üzerine

Geçtiğimiz günlerde gerçekleşen toplantı da, bu doğrultuda mütevazi ama net bir adım olması açısından oldukça önemlidir. Toplantı boyunca tartışma ve değerlendirme imkanı bulduğumuz, gençlik mücadelesi açısından 1 Mayıs ve seçimler süreci, toplam olarak son bir aylık genel süreç, yayın faaliyetimizin sorunları, bu sorunları aşmak adına yapmamız gerekenler, birim çalışmalarının ve demokratik mücadele platformlarımızın durumu, geleceğe dair politik açılımlarımızın olgunlaştırılması, YÖK-disiplin yönetmelikleri-soruşturmalar-cezaevleri-DGM'ler ekseninde gelişen devletin hukuk terörüne karşı alınması gereken tutum gibi konularda sağlanan açıklıklar ve toplantı üzerinden iller arası koordineli uyumun sağlanması, çalışmamızı da örgütlü ve planlı bir noktaya taşıyacaktır.

Toplantının önaçıcılığıyla ortaya konulan bazı değerlendirmeler ve görevler

Yayın faaliyetini daha örgütlü, planlı ve kollektif bir faaliyete dönüştürmek temel bir zorunluluktur. Bu anlamda yayının hazırlanmasından çıkarılışına, satışından değerlendirmelerine kadar, her aşamada kollektif bir çaba ve planlı bir hazırlık gereklidir. Yayının ajitasyon-propaganda ve örgütlenme faaliyetinin sağlıklı bir bütünleyeni olabilmesi, ancak böyle mümkündür. Ve yine ancak bu şekilde, yayın faaliyetlerinde düzenlilik ve süreklilik sağlanabilecektir.

-Birim faaliyetlerinde ve yerel çalışmalarda yoğunlaşmak, geleceğin politik bir gençlik hareketinin ön birikimlerinin, ilk nüvelerinin yaratılması, temel öneme sahip bir konudur. Bu anlamda özellikle meslek liselerinde ve bazı üniversitelerde çalışmamız yoğunlaşmalıdır.

-İller arası koordineli bir mücadele konusunda ısrarcı olunmalı, birimlerde ve bölgelerde gelişen süreçler konusunda bilgilendirmede ve haberleşmede daha yoğun bir çabanın içine girilmelidir.

-Yaz dönemini sağlıklı ve eksiksiz geçirmek, ileriki süreçlere dair anlamlı bir ileri adım olacaktır.

***

Ortaya koyulan bu hedefler, hiç kuşkusuz, sürecin önümüze koyduğu siyasal-toplumsal görevler gözönüne alınırsa, yetersizdir. Fakat alınan bu kararlar, ileriye doğru atılmış sağlam ve kararlı bir adım olarak algılanmalıdır.

Mayıs '99

Gençlik hareketi ve dönemsel görevlerimiz

(Bir gençlik raporundan bölümler)

Yığın hareketinin gerilediği ve daraldığı, sosyalizmin ve devrimci hareketin siyasal-toplumsal bir çekim merkezi olmaktan uzak olduğu bir karşı-devrimci dönemden geçeriyoruz. Fakat diğer taraftan sınıflar mücadelesinin diyalektik akışı da, yeni bir devrimci yükseliş döneminin toplumal ortamını adım adım oluşturmaktadır. İşte böyle bir siyasal süreçte, karşımızda duran siyasal-toplumsal görevleri ve sorunları doğru tespit etmek, bu tespitlerin ışığında doğru politik açılımları yapabilmek, örgütsel ilişkilerimizi ve demokratik mücadele mevzilerimizi geliştirmek, yarını bugünden yaratma perspektifiyle bizi devrime ve sosyalizme taşıyacak araçları ve organları sınıf mücadelesinin içinde yaratmak ve kalıcılaştırmak, bu araçlar ve organlarla sınıf mücadelesine müdahale etmek, her zamankinden daha önemli bir dizi devrimci görev olarak karşımızda duruyor.

Hiç kuşkusuz bu bir dizi devrimci görev, gençlik mücadelesinin ve genç komünistlerin siyasal faaliyetinin önündeki sorunları ve sorumlulukları da ifade eden, en genel bir tanımlamadır. Bu açıdan, yapılacak olan değerlendirmenin bu sorunların ve sorumlulukların ışığında yapılması, en sağlıklı yol olacaktır. Bir toplantı değerlendirmesi yapabilmek için, öncelikle gençlik mücadelesinin ve o toplantının gündemi olan konuların geldiği noktayı iyi değerlendirmeli, toplantının anlamını da bu değerlendirmenin içinden açığa çıkartmalıyız.

Gençlik mücadelesine dair bazı değerlendirmeler

-Gençlik mücadelesi, 12 Eylül sonrasındaki en durgun ve en geri dönemlerinden birini yaşıyor.

-Üniversite ve lise gençliği büyük oranda, devletin depolitizasyon politikalarının, son dönemlerde ise, yükseltilen şovenist histeri dalgasının etkisinde şekilleniyor.

-Üniversite gençliğinin özelleştirme ve YÖK karşıtı mücadelesini ortaya çıkaran dinamikler, devrimcileştirilemedği oranda, bugün için tam bir tahribata ve bozulmaya uğramış durumda.

-Bu tahribatta, gençlik mücadelesine uzunca bir dönem önderlik etmiş soyal-reformizmin ve demokratizmin payı unutulmamalıdır.

-Liseli gençlik büyük bir potansiyele sahip olmakla birlikte, ciddi bir mücadele ve deneyim birikimine sahip değildir. Bugün için düz liseler ve endüstri meslek liseleri, sivil faşizmin kitle temelini oluşturmaktadır.

-Metropol üniversitelerini bir kenara bırakırsak, liselerdeki bu durum taşra üniveriteleri için de geçerlidir.

-Merkez üniversitelerde ise, ciddi bir siyasal ve kültürel yozlaşma yaşanmaktadır. Buralardaki kesimler, politikleşmeyi sınıf hareketi ve sosyalizme yakın yaşamadıkları oranda, üniversite sınırlarına takılmakta, küçük buruva, aydın-oportünist, lümpen ökellikler açığa çıkmakta, bu da bir sürü dejenere grubun varolmasının toplumsal-nesnel ortamını yaratmaktadır.

-Gençlik mücadelesini harekete geçiren, bir önceki dönemde bu dinamiğin varlığını ortaya koyan demokratik mücadele platformları ve aygıtları, bugün için belli grupların kısır tartışmalarının merkezi, dar grupçu ve dar pratikçi çalışmaların odağı haline dönüşmektedir. Bu araçlar bu halleriyle, gençlik mücadelesinin aşması gereken birer dalgakırandır.

-Tüm bu olumsuzlukların içinde, hiç